Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 130 (2132) ♦ Субота, 17 липня 1999 року ♦ Ціна договірна

Настав цей день, увінчаний плодами

16 липня завершила роботу третя сесія Верховної Ради чотирнадцятого скликання

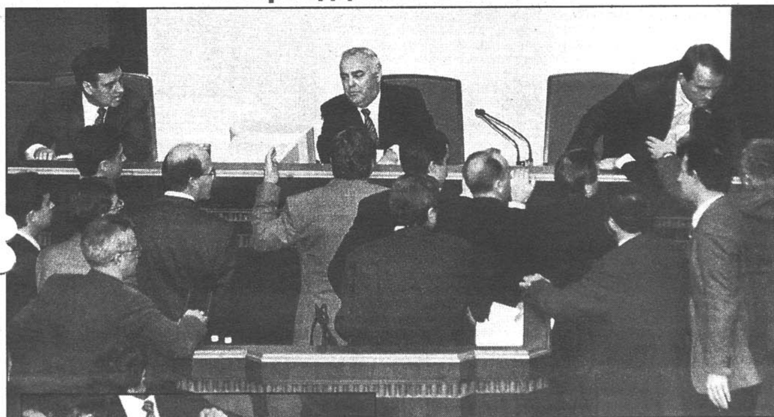

Фото Олександра КЛИМЕНКА (з архіву).

До порядку денного третьої парламентської сесії попередньо було включено 358 питань, однак народні обранці перевиконали свої зобов'язання. За 64 дні пленарної роботи їм вдалося прийняти близько 700 законів. Найбільше законотворче навантаження випало на комітети з питань фінансів і банківської діяльності, економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій, а також правоохоронний комітет.

З початку третьої сесії розглянуто 77 законопроектів, поданих Президентом України після підписання відповідних указів, із них 14 прийнято у цілому, 15 — за основу, 42 відхилено. З пакета червневих указів (їх загалом видано 60) схвалено парламентом 9, відхилено 25.

(Нотатки про роботу Верховної Ради читайте на 2–3-й стор.).

Рух назустріч одне одному

Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко зустрівся з Головою уряду Росії Сергієм Степашиним

Олександр Ткаченко з задоволенням відзначив добрі взаємини Верховної Ради з Державною Думою. Загалом же україно-російські відносини, вважає глава українського парламенту, мають бути ще тісніші, а «якщо є якась натягнутість, то слід негайно її усувати, максимально налагоджуючи співробітництво». В економіках обох країн мають бути чітко визначені пріоритетні напрями. На думку Олександра Ткаченка, це: енергетика, продовольча безпека, наука. «Ми всі чудово розуміємо, що без інтеграції економік Росії, України і Білорусі Україні не піднятися», — заявив Голова Верховної Ради.

Сергій Степашин попросив посприяти ратифікації деяких документів: про фінансово-промислову групу, «нульовий» варіант.

(Закінчення на 4-й стор.).

Моє село — моя фортеця

Створювати в кожному селі загони самооборони вирішили депутати Дніпропетровської районної ради. Це щоб сторожувати на подвір'ях курей, гусей, свиней, індиків, телят та іншу живність. Адже крадуть нині все підряд, а міліція уже ніяк не реагує. Навіть не вважає це за злочини. Як сказав селищний голова з Кіровського Петро Тягло, приватні садиби сільських жителів потрапили нині до розряду незахищених у рідній державі.

17 липня

✔ *1919 р. Українська Галицька армія об'єдналася з армією УНР.*

✔ *1933 р. Після завершення будівництва Дніпрогесу та ліквідації порогів на Дніпрі з Києва до Херсона вирушив у перший рейс пасажирський пароплав.*

✔ *1941 р., липень. Депортація з Криму німців, які тут мешкали, у східні регіони країни.*

99 Врожай

«Що» посіяв. А пожнеш?..

Хлібороби Луганщини планують зібрати майже 300 тисяч тонн пшениці. Врожайність ранніх зернових — 18,7 центнера з гектара — поки що не ставить під сумнів такі прогнози. Якщо, звісно, не зупиняться посеред поля збиральні агрегати через нестачу пального. Чверть необхідної «горючки» надходить із держрезерву. А далі? Можливо, руку допомоги селянам протягнуть земляки з Лисичанського нафтопереробного заводу.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Актуально

✔ Рівне

І в сто років молодий

ВАТ «Рокитнівський склозавод», що на Рівненщині, —підприємство, економічно впевнене й технічно молоде. А все тому, що не шкодує коштів на оновлення виробництва. Останнє з нововведень — чеська лінія з виробництва пляшок для пива, в які розливатиме напої київська «Оболонь». На лінії щодоби випускатимуть 100 тисяч пляшок — майже удвічі більше, ніж на старій.

✔ Вінниця

З миру по гривні — лікарня

Мешканці села Дзигівка Ямпільського району на Вінниччині не дали «померти» місцевій дільничній лікарні. Коли постало питання про її закриття, на сході села (тут проживає 4 тисячі осіб) прийняли рішення про народне фінансування лікарняного закладу: кожен щомісяця вноситиме по одній гривні. Свої кошти долучать також сусіди із сіл Писарівка і Безводне, які користуються послугами лікарні.

Народні гроші підуть на ліки та зарплату медикам.

✔ Херсон

У самого синього моря

Херсонський морський коледж (в народі — центральна мореходка) відзначив своє 165-річчя. За цей час 25 тисяч штурманів, механіків, радистів поповнили лави цивільного торговельного флоту. Нині на кількох факультетах вчиться більш як 600 курсантів на стаціонарі і майже 1000 — заочно.

Випускники, котрі прибули до Херсона практично з усіх широт світу, відвідали оновлений музей коледжу. Відбулася також презентація благодійного фонду «Морське братство».

P.S.

❍ *Щоб запобігти отруєнню мешканців Рівного рибою, яка загинула через нестачу кисню, працівники міліції та управління з надзвичайних ситуацій патрулюють прилеглу до річки Усті вулицю Набережну.*

❍ *300 га лісів горять в Овруцькому і Народицькому районах Житомирщини.*

Парламент ухвалив близько 700 законів

У номер

Україна
Центральна виборча комісія
ПОСТАНОВА
м. Київ 15 липня 1999 року № 116

Про реєстрацію кандидата у Президенти України Ткаченка Олександра Миколайовича

Розглянувши документи, подані до Центральної виборчої комісії при реєстрації претендента на кандидата у Президенти України Ткаченка О. М. відповідно до вимог статті 22 Закону України «Про вибори Президента України», а також на підставі протоколу Центральної виборчої комісії від 15 липня 1999 року № 4 про результати збирання підписів виборців на підтримку претендента на кандидата у Президенти України Ткаченка О. М., кандидатуру якого підтримали своїми підписами не менш як один мільйон громадян України, які мають право голосу, в тому числі не менш як 30 тисяч громадян у кожному з двох третин регіонів України, керуючись частинами першою, другою, третьою, четвертою статті 28 Закону України «Про вибори Президента України», статтями 11, 12 та пунктом 12 статті 13 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія постановляє:

1. Зареєструвати Ткаченка Олександра Миколайовича, 1939 року народження, громадянина України, члена Селянської партії України, освіта вища, Голову Верховної Ради України, який проживає у місті Києві, висунутого Селянською партією України 29 травня 1999 року, кандидатом у Президенти України.

2. Видати кандидату у Президенти України Ткаченку Олександру Миколайовичу посвідчення встановленого зразка.

Голова Центральної виборчої комісії М. РЯБЕЦЬ.

✔ Київ

Президент одержить розвалену країну

На своїй першій прес-конференції кандидат у Президенти України Євген Марчук сказав, що переможець на виборах одержить «розвалену і корумповану країну», де більшість населення вже стала жебраками. Так що радості, ейфорії він особисто не має. Він знає, що таке влада.

Кандидат у Президенти вважає, що війна між Президентом і Верховною Радою відбувається тільки з вини Президента, від його невміння конструктивно працювати з парламентом.

«Я не вірю, — сказав Євген Марчук, — що не можна налагодити співпрацю між Президентом і парламентом». І це всі побачать після 30 жовтня.

На запитання, чи може бути обраний Президент України вже у першому турі, Євген Марчук відповів, що для цього є дуже серйозні підстави, оскільки оцінку п'ятирічній діяльності Леоніда Кучми дає не тільки населення, а й суворі цифри статистики: Україна не переживає кризи, вона вже її пережила. Україна у катастрофі.

Головного свого конкурента Євген Марчук бачить в особі Олександра Мороза і сумнівається, що ліві сили на завершальному етапі виставлять єдиного кандидата.

А от у нині діючого Президента Леоніда Кучми, незважаючи на шалену підтримку владних структур та відповідних ЗМІ, бути обраним вдруге «шанси деякі» — переконаний Євген Марчук, який одержав посвідчення кандидата у Президенти за № 3.

Під завісу — рекорд результативності

Ранкове та денне засідання 16 липня

Парламентська хроніка

Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко дав позитивну оцінку роботі депутатського корпусу упродовж нинішньої третьої сесії. У своєму виступі на останньому пленарному засіданні Олександр Ткаченко підбив підсумки і окреслив кроки, що мають зробити законодавці на наступній сесії. Виступ Голови Верховної Ради буде опубліковано.

А на початку ранкового засідання мало не стався збій через внесення змін до Закону «Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим». Ішлося про надання статусу недоторканності депутатам місцевих рад АРК. Напередодні це питання обговорювалося, і сесія фактично відновила депутатський імунітет на території України. А от щодо депутатів-кримчан виникла колізія. Після обміну випадами (правда, у межах парламентської етики) і кількаразових переголосувань питання вирішено позитивно.

Далі без обговорення проголосовано проекти законів: про внесення змін до Закону «Про державний матеріальний резерв» щодо статей 9 і 12. Прийнято рішення про направлення до Конституційного Суду для висновку проектів законів про внесення змін до статті 111 Конституції України; про внесення змін до Конституції (статті 84, 85,89, 92,93, 94, 106, 147, 150, 151, та пункту 6 розділу XV Конституції України). Обрано членів Ради Нацбанку України.

Стратегічне для України питання ввезення цукру-сирцю (тростинного) спричинило неоднозначні підходи: від цілковитого схвалення до відкидання без будь-яких аргументів. Тоді як ситуація цілком очевидна: без завезення цукру-сирцю наші 187 цукрових заводів будуть завантажені цієї осені хіба що на третину. А переробка тростинного цукру вочевидь вигідна в цілому для держави. Зрештою, проект закону схвалено.

Досить гостра дискусія розгорнулася і навколо питання про вимушене імпортування хмелю, пивного ячменю та солоду для вітчизняної пивоварної промисловості. У недалекому минулому вона забезпечувалася власною сировиною десь на 80 відсотків: а тепер — ледь на 20. Чому? Спритні ділки за бартером забирають хміль та ячмінь у господарств і переправляють їх за кордон з великою для себе вигодою. Цим ставлять вітчизняну пивоварну промисловість у тяжку залежність від імпорту. Консенсусу з цього гострого питання з першого разу досягти не вдалося. Лише повторне голосування дало позитивний результат.

Майже детективна ситуація щодо кадрових перестановок склалася на Миколаївському глиноземному заводі. Як доповів сесії голова комітету Юрій Кармазін, призначення директором цього підприємства Миколи Набоки незаконне. Ті, хто цьому сприяв, повинні нести адміністративну відповідальність. Адже йдеться про фактичну втрату державою стратегічно важливого підприємства. Тож необхідне оперативне втручання Генпрокуратури та спецслужб для з'ясування усіх обставин цієї надто заплутаної справи. Сесія вирішила обмежитися розглядом питання.

Без обговорення прийнято проекти законів: про економічний експеримент щодо стабілізації роботи підприємств легкої та деревообробної промисловості Чернівецької області; про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні; про концесії (друге читання); про внесення змін до деяких законодавчих актів у зв'язку з прийняттям закону «Про кінематографію»; про продовження строку проведення грошової оцінки земель населених пунктів та земель несільськогосподарського призначення; про вилучення і надання земельних ділянок для несільськогосподарських потреб та попереднє погодження місць розташування об'єктів та про попереднє погодження місця розташування міжнародного авіаційного комплексу «Гостомель»; про мисливське господарство та полювання; про заходи державної підтримки двічі Героя Радянського Союзу В. Петрова.

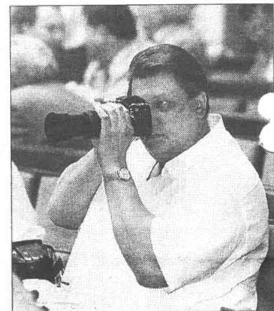
Розглянуто проект закону про амністію, внесеного Президентом. Депутати довели, що їм властива доброчинність та милосердя. Сесія прийняла проект профільного комітету, попередньо відхиливши президентський.

Розглянуто принципово важливу постанову про направлення українського миротворчого контингенту до Косово. Наголошувалося, що направлення таке слід вважати доцільним. Разом з тим ставилося питання про забезпечення максимальної безпеки нашим миротворцям. З'ясувалося, що заходи з цього передбачено. Обговорювалося й таке питання — чи матиме Верховна Рада достатньо засобів для контролю за використанням наших миротворців у Косово, чи не потраплять вони під командування натовських генералів? Під час обговорення з'ясувалося, що Верховна Рада матиме достатньо ефективний контроль, а побоювання щодо підпорядкування натовцям не мають серйозних підстав.

Розглянуто ще кілька «перехідних» законопроектів. Зокрема, про трансплантацію, кодування у пенсійній справі, випуск навчальної та іншої літератури.

Отже, за одне пленарне засідання прийнято більш як два десятки законодавчих актів. Це свого роду рекорд депутатської законотворчості.

Іван ДМИТРЕНКО.

Прокурори цікавитимуться рахунками

Вечірнє засідання 15 липня

Верховна Рада заслухала інформацію голови тимчасової слідчої комісії з розслідування обставин відкриття за кордоном валютних рахунків, використання і приховування на них валютної виручки службовими особами — громадянами України. Як відомо, цю комісію очолює народний депутат Григорій Омельченко. Він повідомив про створення у 1994 році тодішнім Президентом України Леонідом Кравчуком акціонерного судноплавного концерну «Бласко» — «Чорноморське морське пароплавство» і призначення його керівником Павла Кудюкіна. На думку комісії, саме створення цієї компанії і призначення керівництва було незаконним. Григорій Омельченко навів конкретні цифри і факти мігрування коштів з рахунків компанії за кордон. І на конкретних прикладах намагався довести причетність до приховування за рубежем особливо великих сум грошей високими посадовими державними службовцями. Від фракції об'єднаних соціал-демократів виступив Олександр Зінченко, який запропонував з'ясувати, на основі яких документів робить висновки про їхнього однопартійця Леоніда Кравчука Григорій Омельченко, і призначити службове розслідування, чи не перевищив, часом, голова депутатської слідчої комісії свої повноваження.

Парламент ухвалив постанову 229 голосами, проти були — 11 з 348 депутатів, зареєстрованих у залі. Нею Генеральному прокуророві Михайлові Потебеньку доручено доповісти парламентові про результати розслідування фактів, наведених слідчою комісією до 16 серпня.

Актуальним на цьому тлі є законопроект про спецпрокурора та спецслідчих, розроблений народним депутатом Сергієм Головатим. Цей документ Верховна Рада розглянула і прийняла у першому читанні. Законопроект передбачає, що спецпрокурор і спецслідчі розглядатимуть заяви, повідомлення і розслідуватимуть злочини, скоєні службовими особами, призначеними Президентом або призначеними чи обраними парламентом, або на призначення чи звільнення яких він дає згоду.

Законодавці мають намір включати спецпрокурорів і спецслідчих до складу тимчасової спеціальної слідчої комісії, створеної для проведення розслідування в разі ініціювання імпічменту Президентові. Їм також передбачається надати право порушувати кримінальну справу проти Президента. Цей законопроект набрав 231 голос депутатів.

Верховна Рада прийняла також закон про внесення змін до Закону «Про патентування підприємницької діяльності». Вони стосуються розподілу коштів, що надходять як сплата за патент.

Прийнято закон про внесення змін до Закону «Про збір на обов'язкове пенсійне страхування».

Підприємствам водного транспорту буде списано податкову заборгованість, що виникла у зв'язку з обмеженням судноплавства по Дунаю. Верховна Рада відповідним законом передбачила списання суми заборгованості, нарахованої з 1 березня до 1 липня і не сплаченої до цієї ж дати. На початок липня збитки Українського дунайського пароплавства становлять понад 20 мільйонів доларів США, а загальна сума втрат судноплавних компаній і підприємств, що постраждали внаслідок військових операцій, сягає більш як 30 мільйонів американських доларів. Тому логічним кроком парламенту було ухвалення закону про внесення змін до деяких законів України, спрямованого на стабілізацію фінансово-економічної діяльності підприємств водного транспорту, що зазнали збитків через військові дії НАТО проти Югославії.

Вікторія СВІТЛАНОВА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Українські миротворці вирушать до Косово

Температура на парламентській «кухні»

Ставлення парламентаріїв до указів було конкретне

Підсумок

Попри всі розбіжності політичних поглядів і прагнень, навислої тіні президентських виборів, Верховна Рада провела велику законотворчу роботу.

Скажімо, як ніколи багато прийнято економічних законів. Хоча, звісно, проголосовані закони не вичерпують весь діапазон, необхідний для сформування правового поля і реформування економіки. Однак вчасно затверджено Бюджетну резолюцію на 2000 рік, прийнято закон про Нацбанк... Не перелічуватимемо всі.

Робота на економічній парламентській «кухні» зводилася, зокрема, до перероблляння тих «продуктів», які регулярно, а під кінець сесії ще й «оптом» постачав Президент. Ідеться про закони на економічну тематику, подані Л. Кучмою разом з підписанням указів. За оцінкою парламентарів, у діях Президента, певно, відгукнулася його студентська молодість, коли для успішного складання іспиту завжди не вистачало однієї ночі. За один день 28 червня — останній день «указного права», гарантованого «Перехідними положеннями» Конституції, Президент «спік» понад 30 указів, змусивши депутатів за останні три тижні терміново їх «переробляти».

Ставлення парламентаріїв до указів було конкретне. Те, що, на їхню думку, заслуговувало законодавчої підготовки, було або підтримано (скажімо, про створення вільних економічних зон у Донецьку, Трускавці, Яворові, Закарпатті, проведення експерименту в житловому будівництві на прикладі «Київміськбуду» та ін.) або прийнято в першому читанні аналогічні законопроекти. Резюме профільних комітетів — рекомендувати сесії дати «добро» чи ні на ті чи інші «указні» твори — випливало з аналізу, чи не втрутився Президент у справді врегульовані законом відносини.

Багато указів парламент не підтримав принципово. Скажімо, дуже обережно підходили депутати до питань приватизації. Наприклад, під час розгляду законопроекту Президента про приватизацію «Укртелекому», позиція ВР була така. Гаразд, продамо цього року «Укртелеком», може, ще щось, а що робитимемо наступного року? А що отримав бюджет з уже стількох проданих об'єктів?

Так само реагував зал і під час розгляду аграрних указів, здебільшого підтримуючи позицію профільного комітету. На думку багатьох депутатів, земельні питання, зокрема торгівля землею, це — національна безпека, збереження держави і її суверенітету. За Конституцією земельні відносини визначаються виключно законами, парламентом, а не указами Президента. Тож ВР виступила і проти торгівлі земельними паями, і проти подрібнення земель. Мотивували це тим, що Україну на світовому ринку поки що розглядають як конкурента у виробництві сільськогосподарської продукції, а подрібнення підприємств і перехід на дрібнотоварне виробництво лише послабить її рейтинг.

Одне слово, аграрні закони передусім мають розвивати український внутрішній ринок і захистити його від залежалої зарубіжної, не завжди якісної, продукції. Ця домінанта лунала і під час відхилення деяких інших економічних законів, скажімо, президентського указу про підвищення акцизів на алкоголь і тютюн. Нове навантаження на вітчизняного виробника сприяло б лише посиленню контрабанди, аргументували депутати.

Чіткою також була позиція ВР і в соціальному блоці. Згадаймо хоча б епопею із законами про статус і соціальний захист ветеранів війни, де йшлося про щорічну виплату грошової допомоги напередодні 9 травня чи про підвищення мінімальної пенсії з 37 до 55 гривень, про заборону підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги, де не минулося без втручання Конституційного Суду. Про виплати ветеранам уряд видав свою постанову, але це — лише одноразовий крок. А що буде після президентських виборів, виконавчу владу хвилювало мало. Позиція Президента щодо мінімальної пенсії нагадувала поведінку манірної пані: коли про підвищення мінімального розміру пенсій говорив парламент, це називалось популізмом. А коли в розпал президентської кампанії Президент сам видав указ, це вже розцінюють як турботу про народ. Дарма, що це фіктивна турбота. Утім, Верховна Рада цю фікцію не пропустила. І тепер її звинувачують у тому, що вона не дбає про народ...

Там, де проглядалося зазіхання на життєвий рівень людей, парламент виступав рішуче і твердо. Навіть збігалися позиції лівих і правих, особливо мажоритарників. І не дивно: депутати приносять у зал настрої суспільства, і їм усім звітувати перед виборцями.

До речі, промовистою була й картина голосування. У звичайному режимі важливі законопроекти часто не могли набрати достатньо голосів. А тільки-но оголошувалося поіменне голосування, яке «засвітить», хто і як натискав кнопку, — вето долали або указ відхиляли.

Протягом третьої сесії Верховна Рада також відкрила простір таким важливим законам, як про вибори Президента України, про Київ — столицю України, про політичні партії, про статус депутатів місцевих рад, прийняла низку документів, пов'язаних з утвердженням нашого міжнародного статусу.

Звісно, політичне нагнітання напередодні президентських виборів не могло не позначитися на настроях і напруженості в сесійній залі. Президент, постійно невдоволений парламентом, мав і має трибуну для закидів на його адресу. Водночас Верховну Раду відключили від електронних ЗМІ. З другого боку — намагалася заявити про себе решта претендентів на президентство, які зосередилися в парламенті.

Утім, сьогодні зайве очікувати від Верховної Ради зовнішнього та внутрішнього спокою чи врівноваженості на кшталт європейських парламентів. Для порівняння можна навести хоча б те, що протягом року парламент Данії чи Норвегії приймає 2—3 нові закони, а наш — близько 500. Головне, щоб у потоці законодавчих ініціатив на різноманітну тематику від різних суб'єктів усім народним обранцям вистачило мудрості. Заради тих, хто привів їх у парламент голосами на виборах.

Юліана ШЕВЧУК.

Смак до спільної роботи

Думки з приводу

Що закарбувалося в пам'яті з третьої парламентської сесії? Які її позитиви і негативи? Які закони вдалося прийняти вчасно, а що, на жаль, не встигли? Слово — народним депутатам.

Борис БЕСПАЛИЙ, фракція «Реформи-конгрес»:

— Парламентові вдалося пришвидшити законотворчий процес. Цьому, зокрема, сприяло і виключення прямої трансляції сесії.

Дехто вважає, що прийняття великого блоку поправок до чинних економічних законів — це дрібниці, мовляв, треба приймати фундаментальні документи. Я так не думаю. Бо норми, які себе не виправдали, не спрацювали, треба вдосконалювати і шліфувати. Відхилення багатьох указів Президента і прийняття власних аналогічних законів у першому читанні свідчить про те, що ідеї, закладені в укази, було сприйнято, але є можливість поліпшувати їхню юридичну форму.

Олександр МАСЕНКО, фракція Компартії:

— Діяльність депутатів передусім була спрямована на прийняття блоку економічних законів із соціального захисту населення. Інша річ, що частину з них, у тому числі й про пенсійне забезпечення, не підписав Президент. Новий законопроект, поданий Президентом разом з указом, значнішою мірою обмежує соціальну підтримку малозахищених, ніж парламентський закон.

Важливим є і внесення змін до закону про статус депутатів місцевих рад. У нормальній державі за нормальної ситуації нехай депутати були б нарівні з усіма громадянами. Але в період передвиборної кампанії чинять шалений тиск на депутатів, неформальних лідерів, які можуть згуртувати довкола себе людей і донести певну думку.

Недоліком у роботі ВР вважаю те, що в парламентаріїв немає консолідації. Вони не захищають честь «свого мундира», честь парламенту, який представляють.

Богдан ГУБСЬКИЙ, фракція СДПУ(о):

— Один із ключових прийнятих законів — про Нацбанк. Нарешті маємо справжній незалежний центральний банк.

Врешті-врешт було порушено питання про Податковий кодекс. Адже нині податкове законодавство впливає не лише на розвиток економічної, а й соціальної ситуації у державі. Буквально щодня до парламенту подають поправки до тих чи тих податкових законів, і ми повсякчас змінюємо ситуацію. Те, що вже є декілька варіантів Податкового кодексу, свідчить: це питання не можна відкладати. Впевнений, що на наступній сесії один із варіантів кодексу буде прийнято.

На жаль, не вдалося повністю розробити соціальну програму дій — виплати заборгованості із зарплати і пенсій тощо. Прийняття закону про державний борг дасть змогу законодавчо оформити заборгованість держави перед населенням і окреслити шляхи подолання заборгованості та залучення державою коштів до бюджету.

Олена МАЗУР, фракція ПСПУ:

— На жаль, третій сесії більше не вдалося, ніж вдалося. Основним принципом було прийняти якомога більше законів. І кількість стала переважати над якістю. Законів прийняли багато, але тих, які працюють на благо держави, — не вельми. Зокрема, знову віддали у чужі руки систему інформатизації — зв'язок, телефон, телеграф, ЗМІ. А наше завдання — виробити систему контролю над ЗМІ і всією інформаційною системою.

Позитивним вважаю те, що Олександрові Ткаченку вдалося втримати ВР від глобального розколу і знайти спільну мову з величезною кількістю новостворених фракцій. Хотілося б побажати надалі налагодити продуктивнішу роботу апарату ВР. Сьогодні, на жаль, апарат керує депутатським корпусом, а не навпаки, кулуарно вирішуючи, які закони виносити на розгляд сесії.

Василь ЦУШКО, фракція Соцпартії:

— Парламент встиг призупинити ряд суперечливих указів Президента. Глава держави не використав свого указного права протягом трьох років, а потім за останню ніч видав безліч указів, хоча багато порушених Президентом питань уже врегульвано законами. А хто заважав Президентові проявляти законодавчу ініціативу раніше?

Досягненнями також вважаю прийняття Бюджетної резолюції, законів про вибори Президента, про звільнення села від фіксованого сільськогосподарського податку та багатьох інших. 90 відсотків часу доводилося боротися з нововведеннями: чи то президентськими указами, чи то постановами Кабміну, які порушують закони. Закон про Нацбанк збурив політичну і фінансову еліту України. Хоча у ньому закладено багато суперечностей, зокрема, стосовно виборів ради Нацбанку. На мій погляд, раду, якій фактично передано функції парламенту, треба обирати після президентських виборів, бо вона не повинна вступати у конфронтацію з новообраним президентом. ВР своєю постановою може перенести ці вибори.

Серед втрат ВР — втрата прямої трансляції. Я взагалі її противник, але коли є демократичне висвітлення. А нині перед президентськими виборами воно одностороннє.

Інна БОГОСЛОВСЬКА, фракція ПЗУ:

— Основне історичне завдання нинішнього парламенту — це сформувати генерацію нових політиків, які почнуть грати вирішальну роль на політичному олімпі України через 4—5 років. Щоб ці політики оволоділи технікою законодавчої ініціативи, проходження законопроектів через зал, аналізом впливу прийнятих законів на економічну, політичну і соціальну ситуацію в державі. У ВР уже починає формуватися ядро молодих політиків, які відчувають смак до спільної роботи. Їх молодих особистостей дуже легко зламати, маніпулювати ними.

На жаль, основною барвою цієї сесії була гонка за розглядом тих законопроектів, які у стані «авралу» кидала у зал виконавча влада. І, безумовно, за такого цейтноту якісно працювати дуже складно.

А отже, у країні залишилися нерозв'язаними основні питання: структурна реформа промисловості, адміністративна і податкова реформи.

Записала Валерія БІЛА.

Не просто літо це літо

Хоча розморення літньою спекою не позначилося на творчому запалі парламентаріїв, та й вони таки ось-ось зможуть вигукнути те школярське: «Ура! Канікули!». Втім, схоже, не всі. Принаймні, як з'ясував наш кореспондент, не кандидати у Президенти України.

Усі опитані (на той час іще претенденти) дружно відповіли, що відпустка цього року їм «не загрожує». Скажімо, для Геннадія УДОВЕНКА в цьому немає нічого дивного, бо він не був жодного разу у відпустці від 1972 року. «Тому, коли наступає відпускний період, я у розпачі. Не знаю, де і як відпочивати», — каже Г. Удовенко. Нині через участь у президентських перегонах він хоче використати відпускний час для поїздок Україною, зустрічей із виборцями.

Віталій КОНОНОВ вважає, що для нього відпустка реальна лише взимку або після 31 числа. «Ніякий нормальний серйозний політик не може поїхати кудись відпочивати під час виборчої кампанії», — запевняє В. Кононов.

«Класично» відпочиватиме Олександр РЖАВСЬКИЙ. «Для мене відпочинок — це зміна праці, — каже він, — тож із парламентської роботи переключуся на передвиборну. У мене стільки енергії, що не хочу розслаблятися». Втім, О. Ржавський уже відправив свою родину за межі Києва, щоправда, не розповів куди.

Олександр МОРОЗ, за його словами, до 38 років щоліта відпочивав у батьків, потім разів вісім бував у санаторіях, переважно у Київській області, і чотири рази — біля моря. Його улюбленим заняттям під час літнього відпочинку є плавання на певну дистанцію. Одного літа наплавав аж 61 кілометр. Однак нинішнього у нього є важливіші завдання.

«Нормальним режимом» вважає літо без відпустки Василь ОНОПЕНКО. Він запевняє, що у кріслі міністра юстиції жодного разу не використовував право на законний відпочинок. Цього літа сподівається хіба що трохи «відійти» на дачі.

Наталя ВІТРЕНКО хоче до моря, бути поряд із дітьми, щоб набратися нових сил. Але дозволить це собі лише в тому разі, якщо не буде зареєстрована кандидатом.

Юрій КОСТЕНКО також відпочиватиме у поїздках, у зустрічах із виборцями. Традиційно він проводить літо у горах, щороку здійснюючи якесь сходження. Сподівається, що і нині, можливо, вдасться вибратися хоча б на одну вершину в Криму.

Допитувалась Олександра КУЧЕРЯВА.

***P. S.** Перепрошуючи неопитаних кандидатів чи претендентів, насмілимося припустити, що і для них найкориснішими нинішнього літа будуть загар на асфальті, на фермі чи перед шахтою, море з вікна авто чи гелікоптера, а гра — лише за правилами.*

7 вересня відкриється четверта сесія ВР

! У номер

✔ **Вибори-99**

Збір підписів — пройдений етап

12 липня закінчився термін подання підписних листів до Центрвиборчкому

Звершити здавання підписних листів випало Миколі Габеру, народному депутатові України. Він заявив 1 млн. 200 тисяч підписів. І було це вже ввечері 12-го. Як і намічалося раніше, о 16 годині почалася приймально-здавальна процедура підписних листів за Наталію Вітренко. Її уповноважені задекларували 1 млн. 113 тисяч 692 підписи.

Отже, в ЦВК зараз на перевірці понад 13 мільйонів підписів громадян України. А якщо врахувати, що раніше перевірялися підписи за Леоніда Кучму, Петра Симоненка, Євгена Марчука, Олександра Ткаченка, можна дійти такого висновку. ЦВК перевіряє підписи майже половини країни. Праця, скажімо відверто, непосильна. А ще — чи підписалася справді хоча б третина країни за всіх кандидатів? Очевидно, питання може постати лише у разі, якщо не переможе «найреальніший кандидат». Або коли, наприклад, із підписів, задекларованих за Наталією Вітренко, вибракують понад 113 тисяч 692, за Миколу Габера — понад 200 тисяч, за Володимира Олійника — понад 400 тисяч або за Василя Онепенка — понад 443 тисячі... Чи можливо це? Цілком. Адже вибракували за вже зареєстрованих кандидатами Леоніда Кучму, Петра Симоненка, Євгена Марчука, Олександра Ткаченка 270—400 тисяч «автографів». Та й сам голова ЦВК уже морально підготував кандидатів на «виліт» фразою про те, що він далекий від думки, що хтось із претендентів міг би бути зареєстрованим кандидатом, якщо перевіряти підписи так, як цього вимагає Кримінально-процесуальний кодекс. Так що в разі чого вже на цьому етапі можна за бажання «найреальнішого кандидата» опротестувати результати виборів. Така «домашня заготовка» може зіграти злий жарт з усіма виборцями.

Та поки що є чотири зареєстровані кандидати — Л. Кучма, П. Симоненко, Є. Марчук, О. Ткаченко і 10 претендентів: О. Мороз, Г. Удовенко, Ю. Костенко. В. Олійник, В. Кононов, О. Ржавський, В. Онопенко, Н. Вітренко, Ю. Кармазін, М. Габер. Усього — 14. Не забагато? Це розуміє кожний.

✔ **Донецьк**

Тільки без «хімії»!

На дев'ятому році незалежності Донеччина досі не має свого герба. Заповнити прогалину запропонував благодійний фонд «Золотий скіф», який оголосив конкурс, в якому можуть взяти участь усі бажаючі, на створення проектів символіки області —герба і прапора. Автор найліпшого ескізу одержить 1500 гривень. Остаточне слово, втім, залишається за сесією обласної ради. Але вже тепер організатори конкурсу звернулися до художників із проханням не зображувати на гербі шестерні, терикони, колоски і хімічні колби.

✔ **Дніпропетровськ**

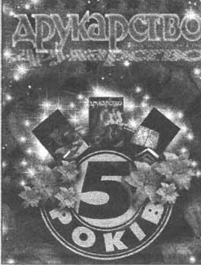
Пільгові ліки

У п'яти найбільших аптеках Дніпропетровська відкрилися соціальні відділи для пільгових категорій населення. Ветеранам війни і праці, ліквідаторам Чорнобильської аварії, малозабезпеченим ліки та медикаменти відпускаються за значно нижчими цінами. Разом із пігулками клієнт може отримати також безкоштовну консультацію. А створено ці відділи з ініціативи народного депутата України Наталії Донець, яка фінансово підтримала цю благородну справу.

✔ **Київ**

Триєдиний вимір слова

Часописові «Друкарство» виповнилося п'ять років. Вийшов ювілейний номер журналу. У численних привітаннях, зокрема, директора Інституту журналістики Київського державного університету Анатолія Москаленка, мовиться: «Майбутні дослідники української книговидавничої справи й журналістики так само захоплено і з почуттям глибокої вдячності їхнім творцям вивчатимуть сторінки сучасного «Друкарства», як ми вивчаємо сьогодні безцінні випуски дивовижного «Книгаря». «Друкарство» — чи не єдине видання, де на високому професіональному рівні утверджується українське друковане слово у триєдиному вимірі: творенні, множенні і розповсюдженні. Тож побажаймо добра і творчих здобутків друкарям-ювілярам.

Він звів для нас Собор душ

 Сум тижня

14 липня минуло чотири роки від дня смерті Олеся Гончара. Прихильники його таланту, друзі родини, представники громадськості, зокрема, народні депутати Іван Бокій, Іван Плющ, Іван Драч, письменники Володимир П'янов, Олександр Сизоненко, Сергій Гальченко, Олексій Дмитренко, Леонід Череватенко, Михайло Шевченко та інші відвідали могилу автора відомих романів «Собор» та «Прапороносці».

У квітні 1999 року покладено квіти шани Олесеві Гончареві від лауреатів міжнародної україно-німецької літературної премії Ольги Кирилової, Наталі Городнюк, Михайла Рутинського та членів журі й оргкомітету премії.

«Позапартійній» армії підвищено оклади і прощено борги

 Збори тижня

Цього тижня 500 представників командного складу Збройних сил країни прибули до Києва на зустріч з Президентом України та військовим міністром.

Головнокомандувач ЗС України Леонід Кучма, виступаючи на Всеукраїнських офіцерських зборах, заявив, що в цілому задоволений армією, яка діє відповідно до державної оборонної концепції позаблоковості та миролюбності. Він закликав військових зберігати нейтралітет у політичних іграх напередодні виборів, залишаючись позапартійною силою, і заявив, що особливих претензій до захисників Батьківщини у нього немає. Інша справа — до народних депутатів, але вже, звісно, не як Головнокомандувача, а як Президента України.

Скориставшись своїм службовим становищем, глава держави, не приховуючи своєї неприязні до Верховної Ради, провів ледь замасковану передвиборну атаку на потенційних виборців досить дохідливо натякнувши на те, за кого треба голосувати на президентських виборах.

Теоретичну частину свого виступу Президент України підкріпив обіцянкою практичного підвищення посадових окладів військовослужбовцям. Наступного дня після зустрічі з офіцерами Леонід Кучма підписав Указ «Про додаткові заходи з урегулювання грошового забезпечення військовослужбовців Збройних сил України», відповідно до якого з 1 вересня військовики отримуватимуть 40-відсоткову надбавку до посадових окладів. А також Президент поставив свій автограф під законом про списання заборгованості армії з податку за земельні ділянки. Ці борги в розмірі 18,8 млн. грн. спишуться як безнадійні.

Утім, саме військове формування не є безнадійним. Швидше навпаки. Генерал армії Олександр Кузьмук для своїх підлеглих провів короткий екскурс у минуле української армії і охарактеризував її нинішній стан. За роки незалежності України її військове формування з відгалуження Радянської Армії перетворилося на самостійні збройні сили самостійної держави, чисельність яких скорочено зі 780 тисяч (1991 рік) до 310 тисяч (1999 рік). Попри фінансові проблеми, за цей час до арсеналу введено 11 нових видів озброєнь. Здійснено адміністративну реформу — замість військових округів сьогодні діють три оперативні командування. Міністр оборони зазначив: у міжнародній ситуації, що змінилася (події в Косово), будуть відкориговані й завдання нашої армії.

Ольга ВІТЕР.

Рух назустріч одне одному

 Візит тижня

(Початок на 1-й стор.).

Приїзду Голови уряду РФ Сергія Степашина до Києва чекали ще в червні, але через термінову потребу побачитися, яка виникла у глав держав, його було відкладено. Тому часу як для серйозного аналізу, що передував візитові, так і для пустих пліток було чимало. Чого варті одні лише твердження, які з'явилися в московській пресі, буцімто Степашин їде до Києва переглядати статус Севастополя й передати, хто з кандидатів у президенти влаштує Кремль.

Звичайно, таким пасажам сприяв гарячковий стан України і Росії, які стоять на порозі відповідно президентських і парламентських виборів. На жаль, подібні візити, які можуть справді зрушити з мертвої точки наболілі проблеми, більшість політиків використовує з меркантильною метою.

Так чи інак, але підтягнутий і впевнений у собі Степашин з'явився в Києві, з трапа літака заявивши про особливу стратегічність наших відносин. Він повідомив, що під час візиту планують підписати низку міжурядових угод і що українська й російська сторони підготували свої пропозиції з вирішення проблеми заборгованості. Та такі, що «розв'язку проблеми боргів знайдено». Відповідаючи на запитання про те, яка схема влаштує російську сторону, він підкреслив, що в цьому разі має бути «рух назустріч одне одному».

На зустрічі у Верховній Раді України Олександр Ткаченко і Сергій Степашин обговорили перш за все економічні питання: борги, митні справи, податки. Стосовно політики, то Степашин заявив, що «ніхто зараз не говорить про єдину державу, але ті перешкоди, котрі існують і заважають жити простим громадянам, слід усувати».

Під час бесід з Президентом України й у Верховній Раді обговорювалися і так звані приватні питання, які також було винесено на засідання міжурядової комісії: Ан-70, Миколаївський глиноземний завод, поставки нафти й газу, штрихи до портрета Чорноморського флоту й багато іншого.

На запитання кореспондента «ГУ», чи не занадто багато приватних питань майже кавалерійським наскоком сподівається розв'язати міжурядова комісія (враховуючи, що нерозв'язаних до кінця глобальних — вагон і маленький возик), Сергій Степашин відповів: «Ми до цього готувалися півроку, тому сьогодні — підбиття підсумків, напрацювання наших відомств». Однак ця відповідь все одно не вселяє оптимізму: адже накопичувалися проблеми протягом 3—4 років, а чи всі вузли новий прем'єр зможе швидко розплутати? Радує, що принаймні розрубувати їх він не збирається.

Голова парламенту України переконаний, що допомогти цьому може «побудова таких відносин, щоб хоча б раз на тиждень зустрічалися керівники Росії й України різних рівнів: від регіонів до урядів, від президентів до парламентів».

Підсумки засідання міжурядової україно-російської комісії коротко такі: як мінімум один раз на місяць відбуватимуться засідання вищезгаданої комісії, де механізми розрахунку стосовно боргів відшліфують. Поки що борги за газ Україна віддаватиме чим тільки зможе, включаючи варіант взаємозаліків. Крім того, російська нафта в Україну почне надходити з кінця липня в обмін на нашу сільськогосподарську продукцію. Борги по ЧФ будуть погашені. Російський газ надійде до нас не за світовими цінами, а за договірними.

Яна СТАДІЛЬНА.

«Є у мене три романи»

15 липня Павло Мовчан відсвяткував своє перше 60-річчя, з чим «Голос України» його щиро вітає

 Ювіляр тижня

Павло Мовчан ще наприкінці 80-х занурився в політику. А вона виявилась надто примхливою і непередбачуваною панею, яка не відпускає зі своїх обіймів письменника —народного депутата України і лауреата Державної премії імені Т. Г. Шевченка.

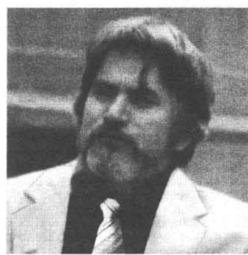
І це я відчула як «вдячна аудиторія», коли він говорив про політику, що плавно переросло, не побоюся цього визначення, у лекцію про глибину і багатство української мови. Саме її проблеми, переконував співрозмовник, він віддає левову частку свого життя. Критикував Павло Михайлович владу, бо закон про мову у нас не виконується і українська почувається незручно в рідній державі.

На запитання, чи з'явилося щось новеньке у творчому доробку Великого Мовчана за останні роки, Павло Михайлович відповів: «Є у мене три романи — правда, ще не видані. Самі розумієте, що не так уже й дешево видати книгу сьогодні».

Розумію.

З роси і з води Вам, Павле Михайловичу! Творчості і наснаги!

Валентина ЮРЧИШИНА.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 14, ст.80) такі зміни:

1. Статтю 34 викласти в такій редакції:

«Стаття 34. Спортивна федерація

Спортивна федерація (асоціація, спілка, об'єднання тощо) —громадська організація фізкультурно-спортивної спрямованості, що створюється для розвитку відповідного виду спорту (версії) і керується у своїй діяльності Конституцією України, законами, іншими нормативно-правовими актами України та своїм статутом.

Порядок, особливості створення та діяльності спортивної федерації визначаються відповідно до цього Закону та Закону України «Про об'єднання громадян».

Спортивна федерація може мати місцевий або всеукраїнський статус.

Вступ спортивної федерації до відповідної міжнародної спортивної організації не є підставою для її перереєстрації як міжнародного об'єднання громадян.

У статуті спортивної федерації зазначається, який вид спорту (версію) вона розвиває. Вік членів спортивної федерації встановлюється в її статуті залежно від специфіки виду спорту (версії).

Кабінет Міністрів України, за поданням центрального органу виконавчої влади з фізичної культури і спорту, визначає перелік видів спорту (версій), відповідно до специфіки яких спортивна федерація має право набувати всеукраїнського статусу незалежно від наявності місцевих осередків у більшості областей України, в Автономній Республіці Крим, у містах Києві та Севастополі.

Спортивній федерації надається статус національної спортивної федерації відповідно до цього Закону».

2. Доповнити Закон главою V-А такого змісту:

«ГЛАВА V-А. НАЦІОНАЛЬНА СПОРТИВНА ФЕДЕРАЦІЯ

Стаття 36^{1}. Умови надання статусу національної спортивної федерації

Статус національної спортивної федерації надається тільки одній спортивній федерації з відповідного виду спорту (версії) за таких умов:

її реєстрації як всеукраїнської громадянської організації;

відповідності її статутних документів статутним та регламентним вимогам відповідної міжнародної спортивної організації;

проведення нею спортивних змагань та фізкультурних заходів;

наявності в її складі висококваліфікованих спортсменів, тренерів, суддів та фахівців;

наявності в її структурі легалізованих у встановленому порядку місцевих осередків (федерацій, асоціацій, спілок, об'єднань тощо) та їх взаємодії з місцевим органом виконавчої влади з фізичної культури і спорту щодо розвитку відповідного виду спорту (версії) згідно з укладеним двостороннім договором.

Стаття 36^{2}. Порядок надання статусу національної спортивної федерації

Клопотання про надання спортивній федерації статусу національної порушується її керівним органом шляхом подання заяви до центрального органу виконавчої влади з фізичної культури і спорту.

До заяви додаються:

рішення керівного органу спортивної федерації про порушення клопотання щодо надання статусу національної;

копія свідоцтва про реєстрацію, виданого Міністерством юстиції України, завірена в установленому порядку;

копії документів, поданих до Міністерства юстиції України для здійснення реєстрації;

копії статуту та регламенту відповідної міжнародної спортивної організації з перекладом їх на державну мову, завірені в установленому порядку;

проект договору про співробітництво спортивної федерації з центральним органом виконавчої влади з фізичної культури і спорту;

реквізити спортивної федерації — юридичної особи;

документи, що підтверджують виконання умов, передбачених абзацами четвертим та п'ятим статті 36 1 цього Закону.

Заява про надання спортивній федерації статусу національної розглядається колегією центрального органу виконавчої влади з фізичної культури і спорту в місячний термін з дня надходження документів.

Питання про надання статусу національної спортивної федерації розглядаються в порядку, встановленому колегією центрального органу виконавчої влади з фізичної культури і спорту за участю представників цієї спортивної федерації.

За результатами розгляду заяви колегія центрального органу виконавчої влади з фізичної культури і спорту приймає рішення про надання статусу національної спортивної федерації або про відмову в наданні цього статусу, про що заявникові повідомляється письмово у 10-денний термін.

У разі прийняття рішення про надання спортивній федерації статусу національної вона заноситься до Реєстру національних спортивних федерацій і їй у 10-денний термін видається відповідне свідоцтво.

Про зміни в статутних документах та керівних органах національна спортивна федерація повідомляє в 10-денний термін центральний орган виконавчої влади з фізичної культури і спорту.

Про надання спортивній федерації статусу національної центральний орган виконавчої влади з фізичної культури і спорту повідомляє в друкованих засобах масової інформації.

Стаття 36^{3}. Термін дії статусу національної спортивної федерації

Термін дії статусу національної спортивної федерації встановлюється за рішенням колегії центрального органу виконавчої влади з фізичної культури і спорту.

Спортивна федерація може добровільно відмовитися від статусу національної. Повідомлення про таку відмову повинно бути направлено у письмовій формі до центрального органу виконавчої влади з фізичної культури і спорту.

Стаття 36^{4}. Відмова у наданні статусу національної спортивної федерації

Підставами для відмови у наданні статусу національної спортивної федерації є:

невідповідність поданих документів законодавству України, статутним та регламентним вимогам відповідної міжнародної спортивної організації або недотримання інших вимог, передбачених статтею 36^{1} цього Закону;

наявність у поданих документах недостовірних даних;

наявність національної спортивної федерації з відповідного виду спорту (версії).

Рішення про відмову повинно містити підстави такої відмови.

Відмова у наданні статусу національної спортивної федерації може бути оскаржена в судовому порядку.

Стаття 36^{5}. Позбавлення статусу національної спортивної федерації

Спортивна федерація позбавляється статусу національної за рішенням колегії центрального органу виконавчої влади з фізичної культури і спорту у разі втрати фізкультурно-спортивної спрямованості у своїй діяльності, невиконання договірних зобов'язань у межах делегованих їй центральним органом виконавчої влади з фізичної культури і спорту повноважень.

Центральний орган виконавчої влади з фізичної культури і спорту може позбавити спортивну федерацію статусу національної:

за дії та рішення, що порушують законодавство України, на підставі рішення суду;

за порушення статуту, регламенту відповідної міжнародної спортивної організації на підставі її офіційного повідомлення.

Центральний орган виконавчої влади з фізичної культури і спорту у 10-денний термін письмово повідомляє про це спортивну федерацію, скасовує запис у Реєстрі національних спортивних федерацій і направляє повідомлення у відповідну міжнародну спортивну організацію.

Свідоцтво про надання спортивній федерації статусу національної втрачає чинність відповідно до законодавства.

Стаття 36^{6}. Держава та національна спортивна федерація

Спортивній федерації, що набула статусу національної, держава в особі центрального органу виконавчої влади з фізичної культури і спорту надає:

певні повноваження щодо розвитку відповідного виду спорту (версії) згідно з укладеним двостороннім договором;

виключне право представляти відповідний вид спорту (версію) у відповідних міжнародних спортивних організаціях та на міжнародних спортивних змаганнях;

виключне право на організацію та проведення офіційних міжнародних змагань на території України та національних змагань;

національна спортивна федерація може отримувати від держави матеріальну та фінансову допомогу на діяльність, передбачену її статутом.

Центральний орган виконавчої влади з фізичної культури і спорту:

здійснює контроль за використанням коштів, виділених національній спортивній федерації з державного бюджету, та за виконанням наданих їй повноважень;

затверджує за поданням національної спортивної федерації умови та порядок організації проведення всіх всеукраїнських спортивних змагань.

Рішення центрального органу виконавчої влади з фізичної культури і спорту, видані в межах його повноважень, є обов'язковими для виконання національною спортивною федерацією.

Центральний орган виконавчої влади з фізичної культури і спорту проводить консультації з національною спортивною федерацією щодо міжнародних контактів і договорів, які укладаються від імені України, стосовно відповідного виду спорту (версії).

Національна спортивна федерація:

погоджує з центральним органом виконавчої влади з фізичної культури і спорту та іншими органами виконавчої влади і органами місцевого самоврядування питання щодо проведення на території України міжнародних спортивних змагань;

інформує центральний орган виконавчої влади з фізичної культури і спорту про наміри проведення всіх спортивних заходів та про рейтинг спортсменів за підсумками змагань».

3. У статті 7 слова «Республіки Крим» замінити словами «Автономної Республіки Крим».

4. У частині другій статті 11, частинах третій та дев'ятій статті 12, частині третій статті 13, частині четвертій статті 32, частині другій статті 33, частині третій статті 39 слово «державної» виключити.

5. У частині другій статті 11, частині третій статті 13 та частині першій статті 31 слова «і регіонального» виключити.

6. Частини другу та третю статті 27 викласти в такій редакції:

«Центральний орган виконавчої влади з фізичної культури і спорту забезпечує реалізацію державної політики у галузі фізичної культури і спорту, несе відповідальність за її виконання.

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування створюють у своєму складі відповідні органи з фізичної культури і спорту».

7. У частині третій статті 28 слова «центральним та місцевими органами державної виконавчої влади з питань фізичної культури і спорту» замінити словами «центральним та місцевими органами виконавчої влади з фізичної культури і спорту».

8. У статті 29:

у частині другій слова «центральними органами державної виконавчої влади з питань фізичної культури і спорту» замінити словами «центральними органами виконавчої влади з фізичної культури і спорту»;

у частині шостій слова «органи державної виконавчої влади з питань фізичної культури і спорту» замінити словами «органи виконавчої влади з фізичної культури і спорту».

9. У частині другій статті 30 слова «органи державної виконавчої влади з питань фізичної культури і спорту» замінити словами «органи виконавчої влади з фізичної культури і спорту».

10. У частині першій статті 31 слова «органи державної виконавчої влади у справах фізкультури і спорту» та «інших центральних та місцевих органів державної виконавчої влади» замінити відповідно словами «органи виконавчої влади з фізичної культури і спорту» та «інших центральних і місцевих органів виконавчої влади».

11. У статті 40 слова «Державному комітеті України по стандартизації, метрології та сертифікації» замінити словами «Комітеті України з питань стандартизації, метрології та сертифікації».

12. У тексті Закону слова «Міністерство України у справах молоді і спорту» в усіх відмінках замінити словами «центральний орган виконавчої влади з фізичної культури і спорту» у відповідних відмінках.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у двомісячний термін з дня опублікування цього Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом;

забезпечити прийняття відповідно до компетенції нормативно-правових актів, що випливають з цього Закону;

забезпечити перегляд і скасування центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

3. Спортивні федерації, що набули статусу національних до набрання чинності цим Законом, протягом 30-денного терміну з дня його опублікування вносяться центральним органом виконавчої влади з фізичної культури і спорту до Реєстру національних спортивних федерацій, якщо їх статутні документи відповідають вимогам статті 36^{2} цього Закону.

Статутні документи національних спортивних федерацій, що не відповідають цьому Закону, підлягають приведенню у відповідність з цим Законом.

Документи, подані для надання спортивним федераціям статусу національних, за якими не було прийнято рішення до набрання чинності цим Законом, підлягають розгляду відповідно до статей 36^{1}, 36^{2}, 36^{4} цього Закону.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
18 червня 1999 року.
№ 770-XIV.

Згідно з Регламентом Верховної Ради України, закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

У номер

✔ **Житомир**

Новенька «Газель» чи стара іномарка?

Рекламувати вітчизняну продукцію потрібно так само активно, як зарубіжні фірми рекламують свою. Ця думка була лейтмотивом презентації в обласному центрі машин ЗАТ «КримавтоГАЗ». Автопробіг десятьма областями України, координатором якого є журналістська організація Криму, має на меті довести потенційним покупцям, що «Волги», «Газелі», «Соболі» — пристосовані до наших доріг і доступніші за ціною від зарубіжних аналогів. Наголос робитиметься і на тому, що «КримавтоГАЗ», нарощуючи частку вітчизняних комплектувальних, сприяє створенню нових робочих місць.

✔ **Рівне**

За довгим «зайчиком»

У ці літні дні в селах північних районів Рівненщини —Зарічненського та Дубровицького — значно поменшало чоловічого населення. Ті, хто володіє якоюсь будівельною спеціальністю, подалися в Білорусь на заробітки. Наші сусіди-сябри нині піднімають село, прокладаючи дороги та газопроводи до найвіддаленіших населених пунктів, будуючи житло, об'єкти соціально-культурного призначення. Роботи вистачає і на Батьківщині, та багато українських підприємств нині переживають економічну скруту, їх працівників відправлено у вимушені безоплатні відпустки. Отож «канікули» чоловіки вирішили провести з користю.

✔ **Оголошення**

Арбитражный суд Луганской области (348000 г. Луганск, пл. Героев ВОВ, 3а) по заявлению общества с ограниченной ответственностью «Торгтехносервис» возбудил дело № 12/162Б от 19.10.98 г. о банкротстве Нижнедуванского сельского потребительского общества Сватовского райпотребсоюза.

Юридический адрес: 349813, Луганская область, Сватовской район, пгт. Нижняя Дуванка, ул. Ленина, 104; расчетный счет № 260073156 в Сватовском отделении Сбербанка № 2842, МФО 364069, идентификационный код 01745140.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются на протяжении месяца со дня опубликования объявления.

✔

Загальні збори акціонерів ЗАТ «Трипільське риболовецьке господарство «Пролетарська правда» повідомляють про реорганізацію товариства шляхом розподілу.

✔

Підприємство у формі Товариства з обмеженою відповідальністю «Макро», код ЗКПО 24913751, сповіщає про втрату установчих документів та свідоцтва платника податку. Втрачені документи вважати недійсними.

✔

Центральній виборчій комісії потрібні водії першого класу.

✔

На підставі рішення засновників, ТОВ «Ресурсна компанія» оголошує про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з часу опублікування оголошення за адресою: Київ-133, бульвар Лесі Українки, 26; т. 264-91-75.

✔ **Фотофакт**

Свердловське спільне україно-іспанське підприємство «Інтерсплав», що на Луганщині, відзначило 10-річний ювілей. Алюмінієві заготовки, які випускає СП, замовляють концерни Японії та Німеччини. З початку року «Інтерсплав» випустив продукції на 20 мільйонів доларів.

***На знімку:** готова продукція свердловських плавильників.*

Фото Вадима Лісного (ДІНАУ).

Інвестори в «зону» не товпляться,

або Погано заводові — погано місту

Сто років тому письменник Олександр Купрін заступив на службу на металургійний завод у Єнакієвому. Авторові повісті «Молох» завод видався ненаситним чудовиськом. Через сто років мешканці міста називатимуть Єнакіївський металургійний годувальником, а «лисячі хвости» над мартенами вважатимуть видовищем обнадійливим: живемо!

Місто, бурхлива молодість якого позаду, забезпеченою старістю похвалитися, на жаль, не може. Щоправда, з середини 96-го вдалося відмовитися від субвенцій з області і заробляти на власні потреби самостійно. Сьогодні 10 тисяч бюджетників отримують заробітну плату місяць у місяць. Незважаючи на такий «плюс», голова державної податкової адміністрації міста Наталія Рад не приховує стурбованості:

— Із загальної кількості зареєстрованих підприємств фактично діє лише 71 відсоток, із них третина завершує рік зі збитками, 84 відсотки промислової продукції реалізується за бартером і лише 7 відсотків підприємств можуть реально користуватися рахунком у банку. Працюючи в режимі взаємної і бюджетної заборгованості, підприємства постійно перебувають у зоні ризику, і в будь-який момент їх можуть проголосити банкрутом.

І це реальна загроза. За рішенням арбітражного суду банкрутами вже оголошені завод залізобетонних водонапірних труб, автопідприємство і пивзавод. Аналогічні справи порушено щодо металургійного й коксохімічного заводів.

Зрозуміло, Указ Президента України «Про спеціальні економічні зони і спеціальний режим інвестиційної діяльності в Донецькій області» і однойменний закон у місті сприйняли з неприхованою надією: адже Єнакієве віднесене до територій пріоритетного розвитку. Це означає, що новостворені підприємства чи виробництва частково звільнятимуться від сплати податків на термін реалізації інвестиційного проекту.

— Шість проектів у місті вже підготовлені, —розповідає виконуючий обов'язки міського голови Валентин Литовченко. — Йдеться про створення нових виробництв на металургійному та цементному заводах, організацію виробництва міні-вертольота тощо. Але порядок такий: проект вноситься на розгляд ради, коли вже є інвестор. Його пошуками зайняте й місто (у виконкомі створено спеціальний відділ), і підприємства. Проте хотілося б більшої підтримки з боку області, щоб Донецьк звертав увагу бізнесменів на наше місто, адже Єнакієве у світі не знають.

І хоча скоро виповниться півроку, як президентський указ набрав чинності, у черзі до «зони» потенційні інвестори, м'яко кажучи, не товпляться. І не тільки через відсутність інформації. Підприємці не вірять, що держава, яка не забезпечує нормальні умови для розвитку економіки в цілому, здатна створити такі умови на окремій території. На думку міського голови, самих лише податкових пільг для інвесторів замало для запуску «лежачих» підприємств. Потрібне загальне зниження рівня податків і заборона розрахунків готівкою між суб'єктами господарювання. Крім того, підприємства повинні мати можливість отримувати довгострокові кредити під нормальний відсоток.

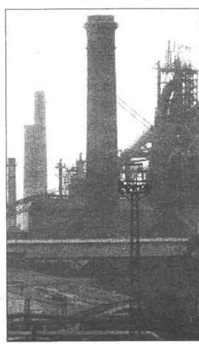
«Пріоритетний» статус дасть поштовх до створення нових робочих місць. Для міста, бюджет якого наполовину складається з прибуткового податку, це обнадійлива перспектива. Іншу запоруку наповнення бюджету тут вбачають у поліпшенні фінансового становища металургійного заводу.

У жовтні цього року Верховна Рада прийняла постанову «Про заходи щодо подолання кризового становища в гірничо-металургійному комплексі України». Передбачається, що в галузі включаться важелі державного регулювання, внаслідок чого здійсниться «природний відбір» підприємств і залишиться оптимальна їх кількість. Найближчим часом Кабінет Міністрів повинен визначитися з переліком стратегічно важливих заводів. Вони отримають певні переваги й пільги.

— Проте насторожує, — зауважує Наталія Рад, — що головним критерієм відбору є факт виготовлення продукції, яка користується попитом. Але не можна не враховувати, що у нашому 179-тисячному місті 80 відсотків обсягу випущеної продукції припадає на долю ВАТ «Єнакіївський металургійний завод». Тобто підприємство є бюджето- і містоутворюючим. Погано заводу — погано й місту. Сьогодні металурги заборгували близько 60 мільйонів гривень. Цих грошей вистачило б на три міських бюджети.

Свого часу ЄМЗ став першим в Україні приватизованим металургійним підприємством. Власниками найбільших пакетів акцій є АТ «Данко» (м. Донецьк), ТОВ «Емброл Україна Лтд» (м. Донецьк), довірче товариство «МДС-Інвест» (м. Кременчук) та АТ «Комекс-брок» (м. Київ).

Пріоритет живе у важкому очікуванні «залізної» домовленості

Названі фірми контролюють близько 82 відсотків акцій, частка державної власності відсутня.

Цього року металургам вдалося забезпечити приріст продукції майже на 20 відсотків і суттєво скоротити заборгованість у зарплаті. Тут підготовлено два інвестиційні проекти, спрямовані на технічне переозброєння — лише так можна втриматися на світовому ринку металу. За президентським указом, спеціальний режим інвестування починає діяти лише у випадку, коли сума інвестицій становитиме не менш як мільйон доларів. Зарубіжний партнер ЄМЗ висловлює готовність профінансувати проекти, проте вимагає гарантій збереження вкладених коштів. Уряд не поспішає видавати гарантії під іноземні кредити. Навчені гірким досвідом, бізнесмени бажають отримати наочні докази того, що територія пріоритетного розвитку — це всерйоз і надовго.

Ліна КУЩ.

Єнакієве Донецької обл.

Завтра — День металурга

Снує «Альбертіно» вдень і вночі

Цими днями виповнюється 75 років Кримському підприємству зі збирання і переробки металобрухту, яке в 1994 році було перетворене на закрите акціонерне товариство «Кримвтормет».

З цього приводу перший заступник голови Ради міністрів автономії Лентун Безазієв зауважив: «Ми їздимо по заводах, які треба піднімати, а ось до благополучних підприємств, зокрема «Кримвтормету», лише зараз дістались...

Такої культури виробництва не бачив давно. Пройди територією заводу, зайди в будь-який цех — скверик розбито, квіти скрізь, порядок.

Вразило глибоке пропрацювання технології. Це вже не просто збирання вторинного металу. Чітко побудоване сортування, відлагоджено конвеєр до пресування брухту в стандартні пакети, екскаватор суміщає багато функцій, в тому числі й механічну руку — без винахідливості машиніста так не запрацює... Зауважте: там, де мали б бути пил і бруд — на лінії переробки брухту, — чистота, все пофарбовано. А як на підприємстві удосконалили технологію вилучення кольорових металів зі старих агрегатів! Я не думаю, що в Україні, та й СНД, є інше підприємство системи «Втормету» з такою культурою й високою технологією виробництва — та ще й з такою зарплатою, такою дисципліною».

Голова ради акціонерів об'єднання Альберт Петрович Жумикін і генеральний директор Валерій Григорович Булатов, капітани на великому кораблі вітчизняної промисловості, яка забезпечує країну металом, розповідають:

— Сьогодні, незважаючи на відомі всім величезні труднощі, ЗАТ «Кримвтормет» працює стабільно. Це завдяки своєчасно вжитим заходам з адаптації до ринкових реформ. Нині займаємо перше місце в заготівлі й переробці металобрухту в Україні, а за останні три роки — постійне 240-е місце в рейтингу 500 кращих підприємств нашої держави. В Сімферополі, Севастополі, Керчі, Джанкої, Євпаторії, Красноперекопську побудували нові підприємства. Зараз головну увагу приділяємо реконструкції виробничих та інших об'єктів. Пріоритет — покращенню екологічної обстановки в басейнах Чорного й Азовського морів. Підняли 37 затонулих кораблів.

Ще шість років тому заселенням 65-квартирного будинку в Сімферополі повністю вирішили проблему забезпечення наших працівників житлом. Лише за два останні роки надали добродійної допомоги на 200 тис. гривень. Медичним закладам Сімферополя доставили з Німеччини гуманітарної допомоги на 1 млн. марок.

Крім основної діяльності практикуємо і виробничо-торговельну, займаємось оптовими поставками. Маємо мережу магазинів по всьому Криму. Торік загальний товарооборот становив 2,5 млн. гривень. Основна мета не торгівля сама по собі, а залучення здавальників металобрухту. Схема така: заводи, колгоспи і радгоспи здають металобрухт і за взаємними залікам або бартером отримують товар. Наш продовольчий асортимент нараховує понад 600 найменувань. Автозапчастин ще більше: 3 тисячі.

... Роботи у ювіляра попереду хоч відбавляй — аналіз технічного стану і віку флоту України показав, що до 2000 року необхідно вивести з експлуатації й утилізувати понад 1000 кораблів і суден. Уже зараз списані й покинуті кораблі займають значну акваторію бухт і прибережних територій, забруднюючи моря, річки та береги. Тож у прибережних відділках «Кримвтормету» буксири на чолі з уславленим «Альбертіно» снують і вдень і вночі. Цілодобово працюють різальники на майданчиках розділення металобрухту.

... Валерій Єрмак, сімферопольський міський голова, прийшов привітати ювіляра і не втримався від щирої промови-експромту: «Неймовірними зусиллями і компетентністю, сміливістю і впертістю Альберта Жумикіна в Криму працює підприємство — лідер у своїй галузі й унікальне в республіці. Унікальне своєю автономністю, незалежністю від зовнішніх потрясінь.

Усім відомо, що метали тонуть, але «Кримвтормет» не просто тримається на плаву в бурхливих водах неплатежів, криз і банкрутств, а й упевнено розвивається, забезпечуючи регулярне виконання виробничих програм і зміцнення фінансово-економічної стійкості. Хай же щастить чудовим людям, що працюють на цьому славному підприємстві!»

Віктор ХОМЕНКО.

Кумановський, який осягає Правду і... рудого кота

У ці дні модерний український митець працює над новою малярською роботою — покровителем 1999 року рудим котом, яку, за його словами, подарує колективу редакції газети «Голос України»

Художник із Луцька Микола Кумановський новий 1999-й рік і Різдво Христове зустрів у піднесеному настрої. На його адресу з Києва надійшла об'ємна бандероль із подарунковим виданням каталогу «Мистецтво України XX століття», який відкривається вітальним словом Президента України Леоніда Кучми. Поруч із роботами найвидатніших українських митців XX століття тут уміщено репродукцію картини Миколи Кумановського «Вікно від теслі», що входить до циклу малярських робіт волинського художника «Темна українська ніч».

Коли я запитав майстра (а знаю його давно), скільки років він малює, то почув у відповідь: «З дня народження». І це... правда. Малює відтоді, як себе пам'ятає. Йому нема й п'ятдесяти, проте всі ці роки слабує на одну недугу — малярство. У нього воно — своє, неповторне. Кумановський — такий один. І в житті, і в творчості. А сформувався як митець і як особистість у Львові. У цьому старовинному місті, де завжди було багато художників і поетів, музеїв і кав'ярень, де в найчорніші роки тоталітарного режиму панував дух незнищенного націоналізму». Микола закінчив спочатку художнє училище, а згодом — Інститут прикладного й декоративного мистецтва. Але перед тим, як стати художником, опанував ще й професію перукаря. Хоч це було дуже давно, проте набутого фаху не втратив і донині. У його невеличкій майстерні в центрі Луцька часто збираються місцеві письменники, журналісти, актори... І для своїх друзів-чоловіків він — неперевершений майстер-перукар.

У Миколи Кумановського — худорляве обличчя, живі, але спокійні очі. Коротка стрижка робить менш помітною його сивину. Ходить у довгому чорному пальті, але без кашкета чи шапки. І завжди перед обідом його можна побачити в кав'ярні «Ласощі», що неподалік від майстерні. Ось уже протягом кількох років художник дарує колективові кав'ярні свої твори. Скоро тут буде своєрідна міні-галерея Миколи Кумановського.

Ніби й незручно казати, але в обласному центрі це чи не єдине місце, де можна побачити художні твори Кумановського. Його малярським роботам ніколи не було місця на офіційних виставках... у Луцьку. Де вже там виставлятися, коли не намалював жодного передовика виробництва... А років п'ятнадцять тому художникові нарешті дозволили взяти участь у виставці. Єдиний раз. І тоді майстер показав свій міський натюрморт. Це була м'ясорубка, прикріплена до столу, на якому — сіра зіжмакана скатертина з мухами... Одразу піднявся ідеологічний крик: «Антирадянська агітація і пропаганда!..» Художник посмів натякнути, що в соціалістичних крамницях немає м'яса!

Але й опісля він малював те, що хотів. Його картини виставлялися у Вільнюсі, Ризі, Львові, Москві, Ленінграді.

Найліпше Миколу Кумановського як митця знали за кордоном. Різними шляхами його картини потрапляли до США, Канади, Ізраїлю, Німеччини, Швеції, Австралії, Франції. Сьогодні їх там — більше 100. Свій історичний цикл малярських робіт «Клейноди України», де відтворена трагічна історія рідного краю, художник створив у США, декілька років тому на запрошення керівництва університету штату Пенсильванія читав лекції на слов'янському факультеті.

— У США я мав дві виставки, на які представив сорок картин. Хотів показати американцям нашу Україну й українців. Хоч наші проблеми їм і не зрозумілі. Вони дивуються: як можна жити, не маючи свободи... Це для них просто: коли нема свободи, то її треба здобути! На чужині в мене була спроба віднайти нові символи України в новому часі, саме в тому, в якому я живу сьогодні.

Про творчість Миколи Кумановського писати важко. Його роботи треба бачити. А точніше — відчути. Коли вперше побачив у його майстерні картини із циклу «Це шарудить надламане стебло», то з'явилося відчуття якоїсь порожнечі в собі, ніби ти досі нічого не знав з історії України, свого народу... І в тому є твоя вина. Ось на землі лежить хрест з обтесаних каменів, а на ньому — чоловік. Звисає з голови козацький оселедець, і крізь неї проростає дерево життя. А голуб як символ Духа, тримаючи дзвін, кличе до пробудження, до воскресіння весь наш народ. Навкруги — змучена земля, необроблена, занехаяна...

— Років чотирнадцять тому я почав працювати над циклом картин «Це шарудить надламане стебло», — розповідає Микола Іванович. — Головна ідея — пробудження України. У мені щось жило, підказувало, не давало спокою: скоро, скоро Україна здобуде самостійність, стане незалежною державою. Це була спроба відповісти самому собі, хто ми є, чого хочемо, для чого живемо. Розумієш, те, що до мене приходить, — не залежить від моєї волі, але мушу цей прихід реалізувати. Відчуваю: моя творчість в чиїхось розумних руках, може, Бога, Всесвіту, інших недосяжних нашому людському розуму істот. Я вірю в ті духовні біосфери, про які писав Вернадський. Вірю, що в житті мене веде творчість.

— Яке головне кредо твого життя?

— Ніколи не зрадити самого себе.

— А в мистецтві?

— Осягання Правди. Яка дається мені творчою енергією. Справжній мистецький твір мусить мати правдиві ознаки життя. І він завжди лежить поза часом. Ось до чого прагну. Повір мені, далеко за океаном я побачив світ, а в ньому нашу Україну. І в мене з'явилася ідея написання художнього циклу «Темна українська ніч», або «Міфологія душі у зримих образах». Це філософське осмислення історії України. Вже написано 30 картин. А поштовхом до цього стали твори Григорія Сковороди. Я вирішив їх ілюструвати.

Микола Кумановський — не просто модерний маляр, він — талановитий графік. Книги — це особлива тема в його творчості. Кілька років тому в українських часописах «Всесвіт», «Україна» й «Сучасність» було вміщено віртуозні ілюстрації Кумановського до класичних романів Беккета «Уотт» і Гембровича «Порнографія», які одержали високу оцінку фахівців. Працюючи над графічними роботами до книг пісень і віршів про УПА, художник безкоштовно підготував проект 25-метрового пам'ятника полеглим повстанцям під назвою «Стріляючий ліс», який передбачається спорудити у центрі Луцька.

...На другий день Різдва Христового я зайшов до майстерні художника. Темний коридорчик, старі-престарі дерев'яні сходи, що ось-ось можуть провалитися, обшарпані стіни... Кажуть, одна поважна закордонна пані, начувана за океаном про творчість Кумановського, не повірила, що саме в такому помешканні творить сучасний український митець, попросила показати паспорт... А відома українська поетеса, вийшовши з майстерні, тут-таки зайшла до міського голови, де сказала таку фразу: «І як вам не соромно!».

Але не про це мова. Микола Кумановський ніколи не мав жодних почесних звань, не був членом Спілки художників України. Він про це ніколи й не думав. Але завжди знав і знає, що він — художник, незалежно від того, що про нього думають певні владні структури. І колишні, і нинішні. Його боліла і болить доля України. У своїй творчості він хоче виписати національний міф, витворити нову, символічну реальність наших днів, в якій деміcтифікація фальшивих міфів поєднувалася б з глибинним пізнанням української історії й українського менталітету. Все це і робить малярство Миколи Кумановського глибоким і драматичним.

— Я задумав написати новий цикл, що матиме назву «Закляті», — ділився планами-думками Микола. — Хочу присвятити його українським жінкам-чарівницям. Мене хвилюють міфологічні образи. Волинські амазонки, які жили на берегах наших озер, про них і сьогодні ходять легенди... А може, то не легенди, а правда?

На одному з його полотен — віконна рама. І обличчя жінки. Микола перехоплює мій погляд.

— З вікон на нас завжди дивляться обличчя наших матерів...

А по хвилі додає:

— Знаєш, хочу зробити колективу редакції газети «Голос України» невеликий подарунок. Намалюю вам кота — покровителя 1999 року. Коли закінчу, привезу до редакції. Звичайно, якщо ви будете не проти...

Я щиро подякував Миколі. І потиснув руку. Руку одного з найвидатніших митців України XX століття.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Від редакції: Ілюстрації М. Кумановського до роману Берекета «Уотт» та роману В. Гембровича «Порнографія».

17 лютого 1999 року не стало Богдана БЕРЕКЕТИ. Він не побачив рудого кота довершеним...

А художник, вражений втратою друга, так і не завершив роботу.

Все життя з Кобзарем

Він з'явився на світ рівно через сто літ після народження українського генія Тараса Шевченка. На Волині, в селі Буянах. Але ніколи Микола Куделя, ім'ям якого названо (за життя!) обласну літературно-мистецьку премію, не відчував тієї столітньої відстані. Саме він, нинішній 85-річний ювіляр, влаштував багато років тому в рідному селі музей однієї книги — «Кобзаря». До того ж — у власній хаті.

Стільки «Кобзарів», як у нього, мені випало побачити вперше. Як пояснив сам Микола Павлович, «Кобзар» здавна «запав у його душу», він з малих років знав його напам'ять. Шевченкове слово допомагало йому в усьому — вирости, працювати, жити, боротися, виживати.

А звідав ювіляр, сільський «шевченкіанівець», за своє життя багато гіркоти. Був в'язнем Луцької тюрми —і за часів Пілсудського, і за сталінщини, дивом врятувався від розстрілу енкаведистами перед приходом німців, пізнав, що таке Колима. І завжди з ним, мов талісман, було невмируще Кобзареве слово, через любов до якого, власне, і поневірявся.

Сьогодні в його домашньому музеї налічується 120 різних видань цієї першої збірки Т. Шевченка — від раритетів, фотокопій до унікальних, скажімо, варшавського 1934 року. Затісно стало книгозбірні в маленькій старій хаті — і домігся М. Куделя створення окремого загальносільського музею, передавши йому більшість своєї колекції. Загалом у буянівського подвижника — майже тисяча різноманітних (аж до мініатюр!) видань Т. Шевченка і про Шевченка: монографії, стара періодика світу, факсимільні-автографні видання «Трьох літ», «Щоденника», «Автобіографії» і перше радянське академічне. Тут — і священна земля з Моринців, Кирилівки (Шевченкового), Канева.

Про все це, про життя простого пастушка, якого Шевченко своїм словом зробив великим інтелігентом, патріотом і громадянином України, лауреатом премії фонду імені Тараса Шевченка і кавалером Лицарського Хреста заслуг від Української Стрілецької громади в Канаді, йшлося на урочистих зборах-вечорі громадськості в Луцьку з нагоди 85-річчя Миколи Куделі. Який хоче лише одного: щоб швидше гоїлися рани гіркої минувшини, щоб Україна мала справді, як писав Великий Кобзар, «у своїй хаті свою правду, і силу, і волю».

Василь АЛЕКСЄЄВ.

Волинська область.

Почує світ розкішний звук бандур

Почалося все з того, що десять років тому пані Тетяна Шаленко «дістала у спадок» кілька хлопчиків-бандуристів педагога Ольги Баглай. Керівник львівської кобзарської школи Центру творчості, заслужений працівник культури України Володимир Дичак розгледів у молодого педагога величезний потенціал енергії, таланту, працьовитості, тому й запропонував їй створити капелу хлопців-бандуристів. З того часу життя пані Тетяни набуло змісту, повноти, краси, творчого польоту.

Тетяна Шаленко до своєї капели не підбирає дітей з особливими музичними талантами, бо це не музшкола, а гурток. Приймає усіх бажаючих. Як показав час, чудово заспівали навіть ті, які спочатку не подавали особливих надій.

У капелі «Гамалія» — 35 хлопчиків. Є серед них і діти із складним характером. Тому доводиться пані Тетяні до кожного з них знаходити індивідуальний шлях до душі, щоб досягти поставленої мети. А мета полягає в тому, аби маленькі кобзарики навчилися відчувати музику серцем, душею, при цьому насолоджуючись красою голосу, неповторними звуками бандури. Бо цей інструмент має справді дивовижні можливості.

Без допомоги батьків їй було б важко. Матері хлопчиків допомагають капелі. Вони об'єдналися і створили жіноче «Товариство ім. Олени Теліги», а пані Тетяна його очолила.

Є у капели доброчинці, які допомагають, як можуть. Так, пан Василь Срібний причетний до того, що у хлопців-бандуристів нові концертні костюми. Серед таких доброчинців є й добродії з Канади, Америки, Німеччини.

Оксана **ПОДОЛЬСЬКА**, журналіст.

На знімку: виступає капела «Гамалія».

ПОНЕДІЛОК, 19 липня

УТ–1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.50, 16.25, 17.50 Національний хіт-парад.
09.00 Анонс від УТН.
09.10 Погода в Україні та світі.
09.20 «Знайомий незнайомець». Олег Марцинківський.
10.25 Альманах «Основа».
11.00 УТН.
11.15 Милосердя.
11.40 Шоу самотнього холостяка.
12.15 Піонери успіху.
12.45 Мультфільм.
13.00 УТН.
13.15-14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все—всім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал. Фінансовий огляд. Реальний сектор.
16.00 Інтернет-навігатор. Медіа-клас.
16.30 Звучать симфонічні твори українських композиторів В. Губаренка і О. Канерштейна.
17.00 УТН.
17.10 Погода в Україні та світі.
17.20 Мультсеріал «Тентен».
18.00 Телефільм «Від Гімалаїв — Україні».
18.10 «Пам'ятай мою любов». Заслужений артист України Богдан Сташків.
18.30 Саме той.
19.00 УТН.
19.10 Регіони.
19.20 Право.
19.50 Спогади і мрії. Заслужені артисти України Любов і Віктор Анісімови.
20.15 Весь світ театру.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.35 Питання дня.
21.50 Футбол від УТН.
22.20 Остання адреса.
22.50 Інтеграл. «Продіджі».
23.25 Погода в Україні та світі.
23.35 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ–2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Острів скарбів.
10.40 Освітній канал. Ревуцькі. «Дорога до храму». Світи близькі, світи далекі (Сієтл). Історія української державності.
11.55 Закон є закон.
12.00 Християнська програма.
12.15 Моя справа.
12.45 Телефільм-вистава «Житейське море».
14.15 Закон є закон.
14.20 Мультфільм.
14.30 Закон є закон.
14.35 Захист.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 СВ-2000.
07.30 ТСН.
07.35 Худ. фільм «Адреса вашого дому».
09.00 ТСН.
09.05 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 Інформаційно-розважальна програма «Не всі вдома».
17.00 Серіал «Морські пригоди».
17.50 Інформаційно-розважальна програма «Не всі вдома».
18.25 ТСН.
18.30 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Все шкереберть».
19.55 ТСН.
20.00 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Кримінальний трикутник».
21.45 ТСН.
22.15 Серіал «Цілком таємно».
23.15 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Таємний щоденник Зігмунда Фрейда».

УТ–3

«ІНТЕР»

13.00 - 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Комедійний серіал «Робота».
18.35 Вгадай мелодію.
19.10 Серіал «В'єтнам, до запитання».
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.50 Минуле.
20.55 Прогноз погоди.
21.05 Телесеріал «Екстрадиція».
23.00 Вчасно.
23.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.30 Нічний сеанс. Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік».
00.20 Подробиці. Підсумки дня.
00.30 Прогноз погоди.

КДРТРК

14.00 Анонс.
14.10 Київські новини.
14.25 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
14.55 Док. фільм «Серце столиці — Старокиївський район».
15.15 Шлягер представляє.
16.10 Пульс.
16.25 Правочин.
17.00 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
17.30 За київським часом.

СТБ

07.00 Програма передач.
07.05 «Вікна». Парламент.
08.00 Телемагазин.
08.10 Серіал «Нано».
09.00 Програма «Право обирати».
10.00 Дитячий серіал «Одіссея».
10.30 Анонс програм «BIZ-TV».
10.35 Муз. програма «Безхмарний ранок».
12.00 BIZ-TV NON-Stop.
13.00 Муз. програма «Своя сорочка».
14.00 Муз. програма «Каприз».
15.00 Муз. програма «Безперечні хіти».
16.00 «Вікна». Новини.
16.15 Телемагазин.
16.45 Клуб «Білий папуга».
17.15 «Пам'ятаю... Люблю...». В. Мураделі.
17.45 Серіал «Нано».
18.45 «Вікна». Новини.
19.00 Пригодницький серіал «Двоє». 1 серія.
20.00 Серіал «Контрудар».
21.00 «Вікна». Бізнес.
21.20 Прогноз погоди.
21.30 «Вікна». Новини.
22.00 Новини кіно.
22.10 Худ. фільм «Захват».
23.55 Прогноз погоди.
00.00 Мультсеріал «Сімсони».
01.10 Програма передач.

ICTV

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
07.25 «Невгамовні». Мультсеріал
07.50 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
08.00 Шлягер бо шлягер
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
10.30 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
11.30 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
12.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Вітражі
13.30 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Мистецький канал «Територія А». Музичний тижневик
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 21.25, 22.58 Миколина погода
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19:00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19.30 «Колос». Художній фільм
21.30 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
22.00 «Гравці». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Економічний вісник
23.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
00.30 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.30 Програма передач на завтра

ВІВТОРОК, 20 липня

УТ–1

06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.50, 17.50 Національний хіт-парад.
09.00 Анонс від УТН.
09.10 Погода в Україні та світі.
09.20 Футбол від УТН.
09.55 Мультфільм.
10.10 Не все так погано у нашому домі.
11.00 УТН.
11.15 Право.
11.45 Остання адреса.
12.15 Національний хіт-парад. Хіт-журнал.
12.40 Мультфільми.
13.00 УТН.
13.15-14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все—всім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал.
16.00 Г. Канчелі. Симфонія № 5.
16.30 Док. фільм «Щасливий спиноріг».
17.00 УТН.
17.10 Погода в Україні та світі.
17.20 Мультсеріал «Тентен».
18.00 Саме той.
18.25 Людина і закон.
18.55 Футбол. Чемпіонат України. «Шахтар» — «Дніпро». У перерві —УТН.
20.45 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.35 Питання дня.
21.55 Худ. фільм «Лебедине озеро. Зона».
23.35 Погода в Україні та світі.
23.45 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!»

УТ–2

10.00 Телеанонс.
10.05 Відкрита віза.
10.25 Закон є закон.
10.30 Мультфільм.
10.40 Освітній канал. З історії книгодрукування. Урок англійської мови. Байки І. Крилова.
12.00 Християнська програма.
12.15 Закон є закон.
12.20 Перехрестя.
12.50 Худ. фільм «Десять негренят». 1 серія.
13.55 Закон є закон.
14.00 Оранта.
14.30 Док. телефільм «Мені наснився сон».
14.50 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Містечко.
07.30 ТСН.
07.35 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Все шкереберть».
09.00 ТСН.
09.05 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 Не всі вдома.
17.00 Серіал «Морські пригоди».
17.50 Не всі вдома.
18.25 ТСН.
18.30 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Генерал Паттон». 1 серія.
20.00 ТСН.
20.05 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Генерал Паттон». 2 серія.
21.45 ТСН.
22.15 Фонтан-клуб.
22.45 Серіал «Агентство моделей».
23.40 Проспорт.
00.10 Серіал «Вогненна зона». 1 серія.

УТ–3

«ІНТЕР»

07.00 Від і до.
08.00 Серіал «Заради кохання».
08.55 Сім'я від А до Я.
09.05 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.15 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ». Справа № 16 — «З життя фруктів». 1 серія .
10.30 Уік-енд.
11.00 Мультфільм «День народження бабусі».
11.10 Вчасно.
11.30 Серіал «Жінка з ароматом кави».
12.20 НЛО.
12.50 Інтерновини.
13.00 - 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Комедійний серіал «Робота».
18.35 Вгадай мелодію.
19.10 Серіал «В'єтнам, до запитання».
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.50 Минуле.
20.55 Прогноз погоди.
21.05 Серіал «Екстрадиція».
23.00 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.10 Нічний сеанс. Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік».
00.00 Подробиці. Підсумки дня.
00.10 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.25 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
13.55 Зоряні зустрічі.
14.40 Молодіжна телевізійна служба.
15.15 Зірки української естради на «Слов'янському базарі-98».
15.50 Док. фільм «Десятинна церква».
16.00 Оплески, оплески.
16.25 Солодке життя.
17.00 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
17.30 За київським часом.

СТБ

07.00 Програма передач.
07.05 Серіал «Контрудар».
08.00 Телемагазин.
08.10 Серіал «Нано».
09.00 «Вікна». Бізнес.
09.20 «Вікна». Новини.
09.50 Телемагазин.
10.00 Дитячий серіал «Одіссея».
10.30 Анонс програм «BIZ-TV».
10.35 Муз. програма «Безхмарний ранок».
12.00 BIZ-TV NON-Stop.
13.00 Муз. програма «Своя сорочка».
14.00 Муз. програма «Каприз».
15.00 Муз. програма «Безперечні хіти».
16.00 «Вікна». Новини .
16.15 Худ. фільм «Народжена революцією».
17.20 Телемагазин.
17.50 Серіал «Нано».
18.45 «Вікна». Новини.
19.00 Серіал «Двоє». 2 серія.
20.00 Серіал «Контрудар».
21.00 «Вікна». Бізнес.
21.20 Прогноз погоди.
21.30 «Вікна». Новини.
22.00 Новини кіно.
22.10 Худ. фільм «Лосеня».
00.00 Прогноз погоди.
00.05 Мультсеріал «Сімсони».
01.00 Програма передач.

ICTV

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
07.25 «Невгамовні». Мультсеріал
07.50 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
08.00 Бізнес в законі
08.28 Миколина погода
08.30 Економічний вісник
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
10.30 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
11.30 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
12.00 3 х 4. Найкумедніше домашнє відео
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 «Хмарочос». Музична програма
13.50 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Цікава пропозиція
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 21.25, 22.58 Миколина погода
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19:00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19:30 Джина Лолобриджида в художньому фільмі «Коли наступив вересень»
21.30 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
22.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
23.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
00.30 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.30 Програма передач на завтра

СЕРЕДА, 21 липня

УТ–1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.50, 16.25, 17.50 Національний хіт-парад.
09.00 Анонс від УТН.
09.10 Погода в Україні та світі.
09.20 Хто в домі хазяїн?
09.50 Сімейний лікар.
10.25 Classic-прем'єр.
11.00 УТН.
11.15 Людина і закон.
11.45 Весь світ театру.
12.15 Оранта. Свято-Успенська Києво-Печерська лавра. Велика Лаврська дзвіниця, дзвони Лаври. Розповідь про Святих апостолів Петра і Павла.
12.45 Мультфільм.
13.00 УТН.
13.15-14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все—всім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал.
16.00 Клуб Суперкниги.
16.30 Мультфільм-опера «Турандот».
17.00 УТН.
17.10 Погода в Україні та світі.
17.20 Мультсеріал «Тентен».
18.00 Клуб п'яти континентів.
18.30 Саме той.
19.00 УТН.
19.10 Регіони.
19.20 Док. фільм «Професіонали».
20.10 Бути жінкою.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.35 Питання дня.
21.55 Худ. фільм «Кров за кров».
23.35 Погода в Україні та світі.
23.45 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ–2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Телефільм «А сила знову ожила».
10.40 Освітній канал. Творчість С. Людкевича. Урок французької мови. М. Гоголь. «Мертві душі» в ілюстраціях.
12.00 Християнська програма.
12.15 Закон є закон.
12.20 Док. телефільм «Благословенні кольори».
12.40 Закон є закон.
12.45 Худ. фільм «Десять негренят». 2 серія.
13.55 Реальний сектор.
14.25 Діалог зі Сфінксом.
14.55 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Фонтан-клуб.
07.30 ТСН.
07.35 Худ. фільм «Анна і Командор».
09.00 ТСН.
09.05 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 Не всі вдома.
17.00 Серіал «Морські пригоди».
17.50 Не всі вдома.
18.10 ТСН.
18.15 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Таємничий сад».
20.00 ТСН.
20.05 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Фанданго».
21.45 ТСН.
22.15 «Маски» у Німеччині.
22.45 Серіал «Агентство моделей».
23.40 Парк автомобільного періоду.
00.10 Серіал «Вогненна зона».

УТ–3

«ІНТЕР»

07.00 Від і до.
08.00 Серіал «Заради кохання».
08.55 Б. Бурда у програмі «Смачно з «Олейною».
09.15 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.25 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ». Справа № 16 — «З життя фруктів». 2 серія.
10.45 Мультфільм «Канікули Боніфація».
11.10 Серіал «Жінка з ароматом кави».
12.20 Всеукраїнський конкурс анекдотів.
12.50 Інтерновини.
13.00-18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Комедійний серіал «Робота».
18.35 До 16 і старші.
19.00 Серіал «В'єтнам, до запитання».
19.50 Національна лотерея.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.50 Минуле.
20.55 Прогноз погоди.
21.05 Серіал «Екстрадиція».
23.00 Програма «Насправді».
23.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.30 Нічний сеанс. Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік».
00.20 Подробиці. Підсумки дня.
00.30 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.25 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
13.55 Міжнародний фестиваль «Море друзів».
15.00 Історія однієї картини.
15.15 Шарм.
15.40 Домашній доктор.
16.05 Київ діловий.
16.35 Люди і долі. Україна — рідний край.
17.00 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
17.30 За київським часом.

СТБ

07.00 Програма передач.
07.05 Серіал «Контрудар».
08.00 Телемагазин.
08.15 Серіал «Нано».
09.00 «Вікна». Бізнес.
09.20 «Вікна». Новини.
09.50 Телемагазин.
10.00 Дитячий серіал «Одіссея».
10.30 Анонс програм «BIZ-TV».
10.35 Муз. програма «Безхмарний ранок».
12.00 BIZ-TV NON-Stop.
13.00 Муз. програма «Своя сорочка».
14.00 Муз. програма «Каприз».
15.00 Муз. програма «Безперечні хіти».
16.00 «Вікна». Новини.
16.15 Худ. фільм «Народжена революцією».
17.30 Телемагазин.
17.50 Серіал «Нано».
18.45 «Вікна». Новини.
19.00 Серіал «Двоє». 3 серія.
20.00 Серіал «Контрудар».
21.00 «Вікна». Бізнес.
21.20 Прогноз погоди.
21.30 «Вікна». Новини.
22.00 Новини кіно.
22.10 Худ. фільм «Злочин кохання».
00.00 Прогноз погоди.
00.05 Мультсеріал «Сімсони».
01.10 Програма передач.

ICTV

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
07.25 «Невгамовні». Мультсеріал
07.50 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
08.00 Валентин Щербачов представляє...
08.28 Миколина погода
08.30 Перехрестя
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
10.30 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
11.25 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
11.50 «Elite Italia». Телемагазин
Телекомпанія просить вибачення за перерву у мовленні з 12.00 до 16.30, пов'язану з профілактикою обладнання
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 21.25, 22.58 Миколина погода
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 «Шпигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19.30 «Три життя Карен». Художній фільм
21.30 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
21.50 НАК «Нафтогаз України»: повідомляє, роз'яснює, попереджає...
22.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
23.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
00.30 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.30 Програма передач на завтра

ЧЕТВЕР, 22 липня

УТ–1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!».
08.50, 17.50 Національний хіт-парад.
09.00 Анонс від УТН.
09.10 Погода в Україні та світі.
09.20 Відкриваємо Біблію.
10.00 Мультфільм на замовлення.
11.00 УТН.
11.15 Національний хіт-парад. Хіт-99.
11.45 Бути жінкою.
12.15 Діалог зі Сфінксом. Авторська програма Андрія Дмитрука.
12.45 Мультфільм.
13.00 УТН.
13.15-14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал.
16.05 Зірки, на сцену!
16.35 Телефільм «Степан Ковнір».
17.00 УТН.
17.10 Погода в Україні та світі.
17.20 Мультсеріал «Тентен».
18.00 Захист.
18.30 Саме той.
19.00 УТ[...]
19.10 Ре[...]
19.20 Бе[...] 1 ч[...]
20.25 На[...]
20.45 Веч[...]
21.00 УТ[...]
21.35 Пи[...]
22.00 До[...]
22.30 Бе[...] 2 ч[...]
23.40 По[...]
23.50 ТР[...] «До[...]

УТ–2

10.00 Те[...]
10.05 «П[...]
10.35 Ос[...] хов[...] кої [...] рін[...]
11.50 За[...]
11.55 Пі[...]
12.55 За[...]
13.00 Ху[...] ца[...]
14.20 За[...]
14.25 До[...] гар[...]
1[...] За[...]

С[...]

07.00 «М[...]
07.30 ТС[...]
07.35 Ху[...]
09.05 ТС[...]
09.10 Се[...] ці С[...]
10.00-16.0[...]
16.00 Не [...]
17.00 Се[...] ди»[...]
17.50 Не [...]
18.15 ТС[...]
18.20 «Ім[...] ляє[...] від[...]
19.50 ТС[...]
20.00 «Ім[...] ляє[...] тор[...]
21.45 ТС[...]
22.15 Са[...]
22.45 Се[...] лей[...]
23.40 На[...] Є. В[...]
00.[...] Се[...]

У[...]

07.00 Від [...]
08.00 Се[...] ня»[...]
08.55 Сім[...]
09.05 Те[...] слу[...]
09.15 Те[...] пін[...] сер[...]
10.25 Му[...] ний[...]
10.45 Про[...]
11.30 Се[...] том[...]
12.20 Жи[...]
12.50 Інт[...]
13.00 - 1[...] них[...] ком[...]
18.00 Інт[...]
18.10 Ко[...] бот[...]
18.40 Ху[...] калі[...]
20.00 Інф[...] «По[...]
20.[...]
20.5[...] Про[...]
21.05 Се[...] Зак[...]
22.05 До[...] ник[...] рок[...]
22.35 Як [...] рат[...]
23.15 Те[...] слу[...]
23.25 Ні[...] «Сп[...] фік[...]
00.15 Под[...]
00.25 Про[...]

13.00 Ано[...]
13.05 Киї[...]
13.20 Се[...] год[...]
13.50 Зор[...]
14.35 Род[...] нов[...]
15.10 Екс[...] дян[...]
15.55 Ост[...]
16.25 Агр[...] щин[...]
17.00 Се[...] год[...]
17.30 За [...]

СТБ

07.00 Про[...]
07.05 Се[...]
08.00 Тел[...]
08.10 Се[...]
09.00 «Ві[...]
09.20 «Ві[...]
09.50 Тел[...]
10.00 Ди[...] сея[...]
10.30 Ано[...]
10.35 Муз[...] ний[...]
12.00 BIZ-[...]

и.
ріс Миколи Луківа.
ина.
ир'я.
я казка.
Панорама.
я дня.

ріс Миколи Луківа.
ина.
а в Україні та світі.
Ера» представляє:
рї ночі, Україно!».

онс.
о».
й канал. А. П. Че-
Ялті. Урок німець-
ви. М. Зеров. Сто-
життя і творчості.
є закон.
й вернісаж-98.
елефільм «Іванко і
ганич».
є закон.
телефільм «Джун-
й тритон».
є зак

ДІЯ «...»

у Німеччині.

льм «Фанданго».

«Любов і таємни-
ет Біч».
рограми УТ-2.
вдома.
«Морські приго-

вдома.

кіно» представ-
. фільм «З життя
аючих».

кіно» представ-
. фільм «Аліга-
біноc».

бі режисер.
«Агентство моде-

е з «Монологів».
ов.
«Вогн... зона».

НТЕ...

«Заради кохан-

д А до Я.
ізійна патрульна
Ситуація.
льм «Мері Поп-
побачення!». 1

фільм «Незвичай-
».
ься і співай!
«Жінка з арома-
еред життя.
вини.
Програми облас-
егіональних теле-

вини.
ний серіал «Ро-

льм «Тютюновий

маційна програма
бицї». Час».

погоди.
«Екстрадиція».
на серія.
тектив «Щоден-
ці. Справа 1996

уло. Заборона ка-
СРСР. 1984 р.
ізійна патрульна
Ситуація.
й сеанс. Серіал
дрозділ «Паси-

иці. Підсумки дня.
погоди.

АРТРК

новини.
«Місто, або При-
ні Чейз».
зустрічі.
України. В. Ла-

чний фільм «Во-
ни». 1 частина.
скарбів.
панорама Київ-

«Місто, або При-
ні Чейз».
ським часом.

ма передач.
«Контрудар».
азин.
«Нано».
«Бізнес.
. Новини.
азин.
й серіал «Одіс-

ограм «BIZ-TV».
грама «Безмар-
ок».
NON-Stop.

13.00 Муз. програма «Своя сорочка».
14.00 Муз. програма «Каприз».
15.00 Муз. програма «Безпечні хіти».
16.00 «Вікна». Новини.
16.15 Телемагазин.
16.30 Худ. фільм «Народжена революцією».
17.25 Телемагазин.
17.50 Серіал «Нано».
18.45 «Вікна». Новини.
19.00 Серіал «Двоє».
20.00 Серіал «Контрудар».
21.00 «Вікна». Бізнес.
21.20 Прогноз погоди.
21.30 «Вікна». Новини.
22.00 Новини кіно.
22.10 Худ. фільм «Ніч опудала».
23.50 Прогноз погоди.
23.55 Мультсеріал «Сімсони».
01.05 Програма передач.

ICTV

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
07.25 «Невгамовні». Мультсеріал
07.50 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
08.00 Мистецький канал «Територія А». Музичний тижневик
08.28 Миколина погода
08.30 Час «Ч». Військовий тележурнал
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
10.30 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
11.30 «Шлигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
12.00 3 х 4. Найкумедніше домашнє відео
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Разом з Вами. Розважальна програма
13.50 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Модний час
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 21.25, 22.58 Миколина погода
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 «Шлигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19.30 Джон Вейн в художньому фільмі «У пекельному вогні»
21.30 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
22.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
23.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
00.30 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.30 Програма передач на завтра

П'ЯТНИЦЯ, 23 липня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 ТРК «Ера» представляє: «Доброго ранку, Україно!»
08.50, 16.25, 17.50 Національний хіт-парад.
09.00 Анонс від УТН.
09.10 Погода в Україні та світі.
09.25 Здорові були.
10.00 Клуб п'яти континентів.
10.30 Надвечір'я.
11.00 УТН.
11.15 Захист.
11.40 З думою про майбутнє.
12.10 Інтеграл. «QUEEN».
12.50 Мультфільм.
13.00 УТН.
13.15-14.00 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Діловий канал. Фінансовий огляд. Казна.
16.00 Веселі старти.
16.30 А. Солов'яненко. Роздуми про музику.
17.00 УТН.
17.10 Погода в Україні та світі.
17.20 Мультсеріал «Тентен».
18.05 Милосердя.
18.30 Саме той.
19.00 УТН.
19.10 Регіони.
19.20 Пісня об'єднує нас.
20.20 Основа.
20.45 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.35 Питання дня.
21.55 Не все так погано у нашому домі.
22.40 Інтеграл. Даяна Рос.
23.15 Погода в Україні та світі.
23.25 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Людина і закон.
10.35 Телефільм «Наш театр».
11.30 Пісенний вернісаж-98.
12.30 Закон є закон.
12.35 Худ. фільм «За ким в'язниця плаче».
13.45 Відкриваємо Біблію.
14.20 Закон є закон.
14.25 Банк ідей.
14.55 Закон є закон.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Сам собі режисер.
07.30 ТСН.
07.35 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «З життя відпочиваючих».
09.00 ТСН.
09.05 Серіал «Любов і таємниці Сансет Біч».
10.00-16.00 Програми УТ-2.
16.00 Не всі вдома.
17.00 Серіал «Морські пригоди».
17.50 Не всі вдома.
18.15 ТСН.
18.20 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Поклик предків».
20.05 ТСН.
20.10 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Орел і решка».
21.45 ТСН.
22.15 Містечко.
22.45 Серіал «Тисячоліття помсти».
23.40 Телеманія.
00.20 Нічний кінозал представляє. Худ. фільм «Захоплення».

УТ-3

«ІНТЕР»

07.00 Від і до.
07.55 Серіал «Заради кохання».
08.55 Домострой.
09.10 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
09.20 Телефільм «Мері Поппінс, до побачення!» 2 серія.
10.40 Мультфільм «Про Петрушку».
10.55 Джентльмен-шоу.
11.25 Телевізійний центр моди.
11.55 Серіал «Жінка з ароматом кави».
12.20 Е. Бистрицька у програмі «Абажур».
12.50 Інтерновини.
13.00 - 18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Гарний настрій.
18.25 Всеукраїнський конкурс анекдотів.
19.00 Поле чудес.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.50 Минуле.
20.55 Прогноз погоди.
21.05 Великі сищики. Коломбо у детективі «Подвійний удар».
22.25 Л. Кучма у програмі «Жіночі історії».
22.55 N-кілометр.
23.05 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.15 Кохання з першого погляду.
23.45 Нічний сеанс. Серіал «Спецпідрозділ «Пасифік».
00.30 Прогноз погоди.

КАРТРК

13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.
13.20 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
13.50 Аграрна панорама Київщини.
14.20 Історія однієї картини.
14.35 Шлягер представляє...
15.30 Крила.
16.00 Пілігрим.
16.25 Конкурент.
16.45 Ліки майбутнього.
17.00 Серіал «Місто, або Пригоди Сідні Чейз».
17.30 За київським часом.

СТБ

07.00 Програма передач.
07.05 Серіал «Контрудар».
08.00 Телемагазин.
08.10 Серіал «Нано».
09.00 «Вікна». Бізнес.
09.20 «Вікна». Новини.
09.50 Телемагазин.
10.00 Дитячий серіал «Одіссея».
10.30 Анонс програм «BIZ-TV».
10.35 Муз. програма «Безмарний ранок».
12.00 BIZ-TV NON-Stop.
13.00 Муз. програма «Своя сорочка».
14.00 Муз. програма «Каприз».
15.00 Муз. програма «Безпечні хіти».
16.00 «Вікна». Новини.
16.15 Худ. фільм «Народжена революцією».
17.30 Телемагазин.
17.50 Серіал «Нано».
18.45 «Вікна». Новини.
19.00 Серіал «Двоє». 5 серія.
20.00 Серіал «Контрудар».
21.00 Док. фільм «Найгучніші злочини XX століття».
21.30 «Вікна». Новини.
22.00 Новини кіно.
22.10 Худ. фільм «Скляний щит».
00.10 Прогноз погоди.
00.15 Мультсеріал «Сімсони».
01.10 Програма передач.

ICTV

07.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
07.25 «Невгамовні». Мультсеріал
07.50 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
08.00 НАК «Нафтогаз України»: повідомляє, роз'яснює, попереджає...
08.10 Супербол
08.33 Миколина погода
08.35 Стиль і інтер'єр
09.00 «Соколине гніздо». Телесеріал
09.45 «Elite Italia». Телемагазин
10.00 «Зелені гектари». Комедійний телесеріал
10.30 «Elite Italia». Телемагазин
11.00 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
11.30 «Шлигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
12.00 Ток-шоу Тетяни Магар «Він і Вона»
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Шлягер бо шлягер
13.50 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Вітражі
14.30 «Соколине гніздо». Телесеріал
15.15 «Elite Italia». Телемагазин
15.30 «Невгамовні». Мультсеріал
16.00 «Гей, Арнольде!». Мультсеріал
16.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
17.20 «Elite Italia». Телемагазин
17.28, 21.25, 22.58 Миколина погода
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 «Шлигунські пристрасті». Комедійний телесеріал
19.30 «На всю ніч». Художній фільм
21.30 Новини звідусіль (ТК «Гравіс»)
22.00 «Таємниці Нью-Йорка». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Бізнес в законі
23.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
00.30 «Повітряний вовк». Пригодницький телесеріал
01.30 Програма передач на завтра

СУБОТА, 24 липня

УТ-1

07.30 ТРК «Ера» представляє.
09.20, 14.00, 15.50 Національний хіт-парад.
09.25 Погода в Україні та світі.
09.35 Хто в домі хазяїн?
10.05 Сніданок меломана.
10.35 Веселі старти.
11.00 УТН.
11.10 Православний календар.
11.25 Худ. фільм «Золоте курча».
12.40 Національний хіт-парад. Хіт-журнал.
13.00 Док. серіал «Хроніки дикої Африки».
13.30 Розслабтесь, ви в ефірі...
14.05 Здорові були.
14.35 Спочатку було Слово...
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.20 Моя справа.
16.00 Досьє.
16.30 Classic-прем'єр.
17.00 Погода в Україні та світі.
17.15 Мультфільм-опера «Кармен».
17.55 Піонери успіху.
18.25 Погляд у світ. Огляд міжнародних подій.
18.55 Футбол. Чемпіонат України. «Динамо» — «Карпати».
20.45 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.45 Худ. фільм «Світ за очі».
23.30 Погода в Україні та світі.
23.40 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Молодіжний канал.
11.10 Закон є закон.
11.15 Діюча модель.
11.35 Мультфільм.
11.50 Закон є закон.
11.55 Дім і стиль.
12.25 Музична пошта.
12.55 Закон є закон.
13.00 Спортивний канал.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Парк автомобільного періоду.
07.40 Як стати зіркою.
08.15 Мультсеріал «Пригоди Соніка».
08.40 Серіал «Брати Гарді».
09.10 Серіал «Нові пригоди Робін Гуда».
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Блок громадського телебачення.
15.00 Вікно в Америку.
15.30 Програма «Метрополітен».
15.40 Серіал «Пригоди Бріско Каунті-молодшого».
16.30 Серіал «Ксена — принцеса-воїн».
17.20 Як стати зіркою.
17.50 ТСН.
18.00 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Зачарований кров'ю». 1 серія.
19.35 ТСН.
19.40 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Прелюдія до поцілунку».
21.30 Табу.
22.10 Серіал «Уокер — техаський рейнджер».
23.00 Аргумент кіно представляє. Худ. фільм «Дезіре».

УТ-3

«ІНТЕР»

09.00 «Інтер»-анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Дітвора.
09.40 Гумористична програма «Не час».
09.55 Ранкова зірка.
10.25 Ранкова пошта.
11.00 НЛО.
11.30 Смак.
11.50 Різький бальзам на душу. А. Джигарханян.
12.20 Телевізійний центр моди.
12.50 Життя серед життя.
13.20 Золоті сторінки українського футболу: Олексій Михайличенко.
13.45 Серіал «Світ пригод».
14.40 До 200-річчя О. С. Пушкіна. «200 років потому: знову на півдні». Частина 15.
14.50 Дні європейської моди.
15.30 Пригодницький серіал «Два капітани». 1 серія.
16.45 Худ. фільм «Слуги диявола на чортовому млині».
18.20 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ». Справа № 17 — «Він десь тут». 1 серія.
19.50 Національна лотерея.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
21.05 Прогноз погоди.
21.15 Гарний настрій. «Елка і кореші».
21.25 Худ. фільм «Операція «Святий Януарій».
23.25 Ах, анекдот, анекдот...
23.40 Про це... у фільмі «Шоугьорлз».
01.55 Прогноз погоди.

КАРТРК

08.00 За київським часом.
08.30 Автографи.

СТБ

08.00 Програма передач.
08.05 Програми «BIZ-TV».
10.00 Мультсеріал «Ремі». 1 серія.
10.30 Док. серіал «Мак і Матлі. У світі природи».
11.00 Док. серіал «Згадаймо спортивні роки». 2 серія.
11.35 Телемагазин.
12.05 Серіал «Гавайська мітка».
13.00 BIZ-прогноз.
13.10 BIZ-парад.
14.00 BIZ-сюрприз.
15.00 Худ. фільм «Кривавий двобій».
17.30 «Щоб пам'ятали». І. Лапіков.
18.00 Муз. програма «Імпреза».
18.30 Розважальна програма «ОЙ!».
19.00 Серіал «FX-ілюзія вбивства».
20.00 Серіал «Секретні матеріали».
21.00 Повітряний цирк «Монті Пайтон».
21.30 Фільм на замовлення: психологічний трилер «Мовчання ягнят», чорна комедія «Поїдаючи Рауля», фільм жахів «Будинок».
23.30 Прогноз погоди.
23.35 Нічний сеанс. Еротична мелодрама «Нея».

ICTV

07.00 Разом з Вами. Розважальна програма
08.00 Документальний серіал «Остання адреса»
08.28 Миколина погода
08.30 Економічний вісник
09.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
09.30 «Слов'янський базар» представляє...
10.00 Візит
10.30 Бізнес в законі
11.00 Стиль і інтер'єр
11.25 «На всі боки» з Ольгою Котлицькою (Приват-TV)
11.50 «Elite Italia». Телемагазин
12.00 Перехрестя
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 Спортивний тижневик
13.50 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Валентин Щербачов представляє...
14.30 Суперболл
15.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
15.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
16.15 «Elite Italia». Телемагазин
16.30 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
17.15 «Elite Italia». Телемагазин
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.20 НАК «Нафтогаз України»: повідомляє, роз'яснює, попереджає...
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 Модний час
19.30 Цікава пропозиція
20.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
20.30 «Солодке зілля». Художній фільм
22.30 «Хмарочос». Музична програма
23.30 «Зловісний незнайомець». Художній фільм. 1 серія
01.15 Програма передач на завтра

НЕДІЛЯ, 25 липня

УТ-1

07.30 ТРК «Ера» представляє.
09.15, 12.10, 17.30 Національний хіт-парад.
09.20 Погода в Україні та світі.
09.30 Українське спортлото.
09.35 Село і люди.
10.05 Шоу самотнього холостяка.
10.40 Мультфільм.
11.00 УТН.
11.20 «Фуете Артеку». Частина 4.
12.15 Служу Україні!
12.50 Сімейний лікар.
13.25 Відкриваємо Біблію.
14.00 Телефільм «Шерлок Холмс».
15.00 УТН.
15.10 Православний календар.
15.15 Національний хіт-парад. Хіт-99.
15.50 Мультфільм на замовлення.
16.50 Перехрестя.
17.20 Погода в Україні та світі.
17.35 Банк ідей.
18.05 Обрані часом. Будинки і химери Владислава Городецького.
18.35 Сто чудес світу.
19.00 УТН.
19.10 Православний календар.
19.15 Лілії для коханої. Народна артистка України Л. Сандулеса.
19.40 Цей милий джаз.
20.00 Формула кохання. Розважальна програма.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.50 Худ. фільм «Собачий бенкет».
23.40 Погода в Україні та світі.
23.50 ТРК «Ера» представляє: «Доброї ночі, Україно!».

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Відкрита віза.
10.30 Закон є закон.
10.35 Телезустріч з народною артисткою України Л. Забілястою.
11.05 Закон є закон.
11.10 Мультфільм.
11.25 Казна.
11.55 Закон є закон.
12.00 Спортивний канал.
13.00 Всеукраїнський огляд народної творчості. «Мистецтво черемошевого краю» (Чернівецька обл.).

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Худ. фільм «Прелюдія до поцілунку».
08.45 Серіал «Брати Гарді».
09.10 Серіал «Нові пригоди Робін Гуда».
10.00—15.00 Програми УТ-2.
15.00 Найкраще з «Монологів». Є. Веліхов.
15.30 Програма «Бібліоман».
15.40 Серіал «Пригоди Бріско Каунті-молодшого».
16.30 Серіал «Полінезійські пригоди».
17.20 СВ-2000.
17.50 ТСН.
18.00 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Зачарований кров'ю». 2 серія.
19.35 ТСН.
19.40 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Інтердівчинка».
22.15 Шоу «Містер Бін — полісейський».
22.50 «Епіцентр» — несекретні матеріали.
23.30 Своє кіно. Худ. фільм «Там далеко, за рікою».

УТ-3

«ІНТЕР»

09.00 «Інтер»-анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Для дітей. Оповідки про казки.
09.30 Прокинься і співай!
10.15 Уік-енд.
10.45 Б. Бурда у програмі «Смачно з «Олейною».
11.05 Доки всі вдома.
11.35 Караоке на майдані.
12.05 Музичний під'їзд.
12.20 Мелорама.
12.50 Підводна одіссея команди Кусто. «Острів миру».
13.40 Планета Здоров'я.
14.10 Сміхопанорама.
14.45 До 200-річчя О. С. Пушкіна. «200 років потому: знову на півдні». Частина 16.
14.55 Мультфільм «В гостях у гномів».
15.10 Серіал «Світ пригод».
16.10 Брейн-ринг.
17.05 Серіал «Два капітани». 2 серія.
18.25 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ». Справа № 17 — «Він десь тут». 2 серія.
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Подробиці тижня».
20.40 Прогноз погоди.
20.50 Джентльмен-шоу.
21.25 Худ. фільм «Російський відділ».
23.35 «Я прийшов дати вам волю». До 70-річчя В. Шукшина.
00.20 Прогноз погоди.

КАРТРК

08.00 Дитяча програма «Еколо».
08.15 Екологічний фільм «Водяні війни». 2 частина.

СТБ

08.00 Програма передач.
08.05 Анонс програм «BIZ-TV».
08.10 Муз. програма «Безхмарний ранок».
09.00 Програма «Акваторія-Z».
09.30 Телемагазин.
10.00 Мультсеріал «Ремі». 2 серія.
10.30 Клуб «Білий папуга».
11.00 Муз. канал.
11.20 Худ. фільм «Порода яструба».
13.00 Муз. програма «Безпечні хіти».
14.00 Муз. програма «1+1+1».
14.30 Муз. програма «Безпечні хіти».
15.00 Худ. фільм «Єсенія».
17.00 «Вікна». Спорт.
17.30 Прогноз погоди.
17.35 Худ. фільм «Шлюб поіталійськи».
19.30 Випадковий свідок.
20.00 «Вікна». Тижневик.
21.00 Повітряний цирк «Монті Пайтон».
21.30 Серіал «Гавайська мітка».
22.30 Серіал «Майк Хаммер — приватний детектив».
23.30 Програма для мисливців «Ні пуху ні пера».
00.00 Програми «BIZ-TV».

ICTV

07.00 Спортивний тижневик
08.00 Це твій день!
08.30 Світ людей. Медицина
09.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
09.30 «Слов'янський базар» представляє...
10.00 Канал мистецтва «Територія А». Музичний тиждень
10.30 Фант-лото «Бінго»
11.00 Шлягер, бо шлягер
11.50 «Elite Italia». Телемагазин
12.00 Вітражі
12.30 «Elite Italia». Телемагазин
13.00 «Хмарочос». Музична програма
13.50 «Elite Italia». Телемагазин
14.00 Модний час
14.30 Час «Ч». Військовий тележурнал
15.00 «Роккі, Бульвінкль і їх друзі». Мультсеріал
15.30 «Мандрівний лицар». Гостросюжетний телесеріал
16.15 «Elite Italia». Телемагазин
16.30 «Вир світів». Пригодницький телесеріал
17.15 «Elite Italia». Телемагазин
17.30 «Вавилон-5». Фантастичний телесеріал
18.30 «Чудернацька наука». Комедійний телесеріал
19.00 «Візит». Фантастичний телесеріал
20.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
20.30 Берт Ланкастер у художньому фільмі «Людина опівночі»
22.30 Разом з Вами. Розважальна програма
23.30 «Зловісний незнайомець». Художній фільм. 2 серія
01.15 Програма передач на завтра

Медики радять якомога менше сидіти перед телевізором

99 Врожай

Стрілочників на переправі міняють

Саме село стане локомотивом, який потягне за собою інші галузі. З пісні слів не викинути. А тим більше, з обіцянок Президента. Але потяг той повзе зі швидкістю черепахи і, здається, зовсім не в тому напрямку, який наплановував для нього напередодні виборів конституційний гарант. Начебто і доповідають у міністерстві, що процес хлібозбирання іде нормально, та врожайність зернових (лише 21,9 центнера з гектара) і темпи хлібозбирання свідчать про інше: недобори на хлібних ланах порівняно навіть з неврожайним 1998-м неминучі.

Шило на мило...

Уряд начебто й каже про повні баки комбайнів, а на місцях землероби (вони ж — електорат) розводять руками — нема горючки. Хтось має за такі нестиковки відповідати. Цього разу в ролі стрілочника опинився міністр АПК Борис Супіханов. Л. Кучма вже повідомив, що замість нього посадить у стратегічне керівне крісло Михайла Гладія. Останній, до того ж, і надалі «тягтиме» обов'язки віце-прем'єр-міністра. Для вітчизняного аграрного комплексу таке суміснитцтво — не новина. Свого часу колишній віце-прем'єр М. Зубець вже очолював одночасно й міністерство. У період його керування особливого економічного зростання в галузі не спостерігалося. Врешті-решт його одразу з обох посад і «пішли». А отже...

... солярку — на хліб

У той самий час у багатьох господарствах комбайни стоять «на припоні». Наповнити їх баки лише обіцяють. У липні сільгоспвиробники будуть забезпечені пальним на вісімдесят відсотків від потреби, запевнив на недавній прес-конференції заступник міністра Агропрому Василь Шпак. 49 тисяч тонн, очікується, підкине на місця Держкомрезерв. Ще 13,5 тисячі тонн дизельки з Азербайджану також «на підході». Байдуже, розмірковують в МінАПК, що середньоазіатську «горючку» селянам, які потерпають від безгрошів'я, реалізуватимуть тільки після погашення 50 відсотків її вартості: щойно зібране зерно господарники відразу мінятимуть на солярку і жнивуватимуть собі далі. Умови отримання російського пального, яке також лише очікують, ще жорсткіші: розрахунок зерном відразу в співвідношенні тонна «горючки»— три тонни збіжжя.

... а комбайн — на косу

У високих кабінетах посеред літа терміново взялися рятувати країну від ще однієї біди. За даними МінАПК, з необхідних 130 тисяч комбайнів вийшло в поле лише 70 тисяч, понад 60% з яких уже відпрацювали амортизаційний строк. Тому уряд розпорядився включити зернозбиральні агрегати до переліку товарів критичного імпорту. Відтепер їх ввезення до країни не обкладатиметься 20% ПДВ від вартості товару. Пільга, прокоментували в Кабміні, має сприяти швидшому оновленню парку зернозбиральних агрегатів, оскільки власне виробництво не забезпечує в повному обсязі потреби АПК.

...А на жнивах — як на війні. Під час хлібозбирання на колгоспних ланах дедалі частіше можна зустріти людину з косою. Мертві комбайни. Селяни з косами стоять. І тиша. Місце події —поле України (найчорноземнішої в світі держави). Час —рік 1999-й, жнивна пора.

Такий ось пейзаж.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Чи заплатить

Здавалося, що про це забули. Одні вважали за краще не пам'ятати отакої непривабливої сторінки історії, іншим нічого більше не лишалося робити: «залізна завіса» геть відгородила їх від решти світу, а «рідні партія та уряд» створили міф про всемірне піклування про своїх вірнопідданих, тобто про свій щасливий народ. Мова піде про колишніх підневільних робітників, у роки другої світової війни насильно вивезених з України, з усієї західної території колишнього Радянського Союзу, а також із Східної Європи. Всього — вісім мільйонів, у тому числі 2,5 мільйона українців. Ще два мільйони німці вивезли з окупованих ними країн Західної Європи. Рабську працю на «третій рейх» новоспечені рабовласники, звичайно, не оплачували, а коли й оплачували, то мізерно. Під автоматом і канчуком бауера, що було аж ніяк не краще, примусові робітники також створювали міць Німеччини. Чимала кількість їх старанно працювала на військових заводах, підприємствах важкої індустрії і машинобудування, в інших галузях, які процвітають і донині. Ще більше «остарбайтерів» («ost» — чорний трикутник з таким написом на спецодязі вони мусили носити всі без винятку) було зайнято в

сільському господарстві, в услуговуванні в панів-нацистів та іже з ними, а також у копальнях.

Особливий контингент — безправні примусові працівники-в'язні концтаборів, які потрапили туди за якісь провини ще на Батьківщині, або ті, хто завинив перед господарями. Молоденьку Олену Остапченко з Житомирщини господарі запроторили туди за підгорілу білизну, яку вона виварювала у великому чані. Після війни, звільнені Радянською Армією, вони роз'їхалися по домівках. Уже за кілька років примусові робітники із західних країн отримали перші компенсації за безоплатну працю на Німеччину. Згодом ці виплати кілька разів збільшувано. А наші — українці, білоруси, росіяни, а з ними й брати по соціалістичному табору? Про них вельми своєрідно «попіклувався» радянський уряд.

Що ми про це знаємо

Проблему компенсацій жертвам нацизму розглядали після другої світової війни на кількох міжнародних конференціях у 1951—1953 роках. Радянський Союз від участі в них відмовився. Під його тиском зняли свої претензії до німців і країни соціалізму. Більше того, вони і після смерті Сталіна не приєдналися до міжнародних угод про борги Німеччини, хоча така можливість існувала до 1961 року. 1953 року в Лондоні німці зуміли добитися зміни формулювання і фактично з числа жертв нацизму було вилучено примусових робітників, а їхню працю почали кваліфікувати не як брутальне беззаконня, а як «зумовлений війною трудовий захід». Всі зробили вигляд, ніби забули, що навіть під час війни такий захід був злочинним. Адже згідно з Гаазьким воєнним положенням від 1907 року, у статті 25 якого сказано, що «вивезення цивільного населення до країни стороною-завойовником недопустиме». Ця сама стаття допускає лише «натуральні дії від населення для потреб завойовницьких сил». Приміром, для поховання вбитих. Щоправда, до цього питання вирішили колись повернутися, та, на жаль... У загальному підсумку ФРН виплатила жертвам нацизму 104 млрд. марок компенсацій. 90 відсотків цієї суми одержали німці або ті, хто мешкав на території Німеччини. Три мільярди передано Ізраїлю, ще три — громадянам Західної Європи. Жертви націонал-соціалізму, що мешкали в Радянському Союзі, про те, що їм належать компенсації, й гадки не мали. Заради справедливості слід зазначити, що за виплату «остарбайтерам» протягом десяти років боровся екс-канцлер ФРН Гельмут Коль, у чому йому протягом усього часу успішно протистояло міністерство фінансів. І тільки після падіння Берлінської стіни стало можливим створення спеціальних фондів у Польщі, Росії, Білорусії, Україні. Польський фонд отримав 1,5 мільйона марок компенсацій, російський і білоруський — 400 тисяч, український — 600 тисяч. На жаль, з цих 600 тисяч марок, які надійшли до Українського фонду «Взаєморозуміння і примирення», 35 тисяч не можуть знайти й досі. Замість того, щоб розподілити гроші серед жертв нацизму, фонд поклав їх під високі відсотки в банк, де вони разом із банком «згоріли». Чим закінчилася ця зовсім недавня історія — відомо: держава зобов'язалася виплатити гроші «остарбайтерам». Здавалося б, якщо це не майже щасливий кінець, то справедливість перемогла. Тоді чому такий гіркий присмак у цього «свята»? А тому, що Німеччина відбулася від своїх колишніх рабів кількома копійками. Найбільша сума, одержана «остарбайтерами» в Україні, становить трохи більш як 600 марок. Тоді як їхні товариші недолі, що мешкають у західних країнах, одержали в 10 — 20 разів більше. Може, так би й закінчилася ця історія, але світ все-таки не стоїть на місці. Від «народної дипломатії» він зробив крок до глобалізації економіки. І раптом з'ясувалося, що доля величезних оборудок, рух колосальних капіталів тепер у руках, скажімо, якогось 80-річного Семена Лівшиця, що його забрали під час війни з-під Бердичева, а вітри долі якимось чином занесли на маленьку ферму в американському штаті Айова. Ну, може, не дослівно, але щось подібне. Євреї — люди розумні, вони одразу побачили вигоду. Під час глобального просування німецького капіталу на американський ринок Всесвітній єврейський конгрес (ВЄК) зажадав від німецького уряду повної компенсації для колишніх примусових робітників, які нині мешкають у США. Причому за все одразу: за рабську працю, за пограбоване майно, зруйновані будинки. Не рахуватимемо, хто скільки каструль втратив, — запропонуймо один варіант. Заплатіть по 150 тисяч марок кожному і розійдемося полюбовно...

Спочатку Німеччина відмахувалася від таких вимог, як від набридливих мух: спробуй тепер доведи, що «тебе тут стояло...» Та конгрес взявся до справи всерйоз. Залучивши найвідоміших і найдосвідченіших адвокатів, вони подали до американських судів мільйонні позови проти конкретних німецьких підприємств, які під час війни використовували підневільну працю — «Фольксвагена», «БМВ», «Сіменса», «Даймлер Бенц», «ІГ Фарбен» і «Діль». Однак і це не справило враження — підприємства начебто нічого не помітили. Тоді ВЄК пустив у бій «важку артилерію», закликавши на допомогу Білла Клінтона. А тим часом найбільший банк Європи «Дойче банк» надумав зробити покупку — за 17 мільярдів марок придбати американський «Банкерс траст». — Не заплатите американським євреям за примусову працю — нічого у вас не вийде, — заявив Клінтон. А у пресі обох країн миттю з'явився компромат: виявляється, «Дойче банк» під час війни вельми активно співробітничав з нацистами. Він фінансував спорудження найстрашнішого концентраційного табору епохи нацизму —Освенціма. Зокрема, 590 тисяч рейхсмарок було виділено хімічному концерну «ІГ Фарбен», який виробляв для есесівських душогубок газ «Циклон Б», 88830 рейхсмарок одержало управління військ СС на будівництво бараків. У цілому кредити «Дойче банку» на обладнання концтабору становили 1,2 мільйона рейхсмарок. Звідси фінансували також «Гурток Генріха Гіммлера», де гітлерівські бонзи зустрічалися з бізнесменами, а також щороку жертвували 900 тисяч рейхсмарок до особистого фонду Адольфа Гітлера.

Щоправда, після війни американська військова адміністрація провела розслідування зв'язків банку з нацистами, але криміналу не виявила. Тепер ситуація змінилася. Влада штату Нью-Йорк терміново наклала заборону на контракт «Дойче банку» з «Банкерс траст», зажадавши негайно розрахуватися з колишніми в'язнями концтаборів і примусовими робітниками. Тут уже довелося канцлерові Шрьодеру терміново пригадати, що в угоді правлячої коаліції записано зобов'язання — виплатити компенсації і терміново вилетіти до Вашингтона рятувати репутацію країни і кошти найбільшого фінансового інституту Німеччини. Питання врегулювали: Німеччина пообіцяла американським євреям почати виплати їм компенсацій вже з 1 вересня — у день 60-річчя початку другої світової війни. На жаль, йшлося лише про американців...

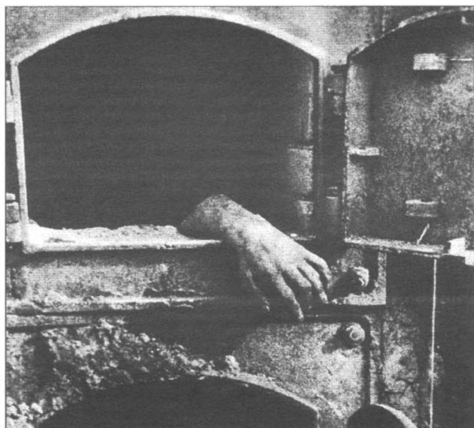
Жертви «другого класу»

Платитиме американським євреям спеціально створений фонд 12 підприємств, які під час війни використовували примусову працю. Однак вони поставили умову, що платять тепер лише один раз і востаннє, зажадавши від уряду правових гарантій, що більше ніхто й ніколи не матиме до них претензій. І, здається, я розумію, чому. Адже людство знає лише мізерну частинку з того, що було в цій моторошній главі історії. Днями мені потрапила до рук цікава і досить ваговинна

Про що президент Клінтон нагадав канцлеру Шрьодеру

Німеччина по рахунках?

150 тисяч марок кожному американському потерпілому

та книга — історія підприємства «Фольксваген». Є там і його діяльність під час війни. Все, як звичайно, і як скрізь: Гітлер відвідав, Гітлер навідав, Гітлер побував у цехах. З пісні, як кажуть, слів не викинеш. Якась частина книги присвячена і праці підневільних робітників. Усе так невинно: рівненькі рядочки чистеньких бараків, майже щасливі обличчя рабів. Та ось у газеті «Die Woche» з'явилася історія з розряду «жахалок»: «Мертвих немовлят зібрали у приміщення для вмивання і загорнули в туалетний папір». Примусові робітниці з Радянського Союзу та Польщі, які працювали на «Фольксвагені», дізналися про смерть своїх дітей лише через зменшення платні — гроші утримали на поховання.

Їх було 350 малюків, які померли у так званому дитячому притулку «Фольксвагена». Вирок американського суду визначив: «Убивство через цілеспрямований медогляд».

Таких таборів у Німеччині 1942 року було кілька сотень і в них загинуло декілька десятків тисяч малюків примусових робітниць.

На цих жертв нацизму практично не зважає німецька сторона. Бо фонд підприємств поки що погоджується виплатити компенсації лише американським євреям. Із 2,5 мільйона українських «остарбайтерів» живими залишилися близько 600 тисяч. Їм узявся допомагати німецький адвокат Петер-Йохан Крузе з товаришами — ще трьома адвокатами-німцями і двома українськими — Данилом Курдельчуком і Олександром Сторожуком, які працюють в Українській ін'юрколегії. Від імені українських примусових робітників вони подали позовні заяви до підприємств до кількох земельних судів Німеччини. Не можна сказати, що справи ці безнадійні, але і що вони закінчаться успішно також гарантії немає. Бо розбиваються об цинізм відповідачів. Багато які фірми доводять, що вони були змушені використовувати рабську працю, яку їм нав'язував нацистський уряд.

Це схоже на правду. Але тільки почасти. Якщо німецькому робітникові слід було платити 325 рейхсмарок на місяць, то росіянин чи українець отримував лише 12. Але ж у концерні «Фольксваген» з 1941 до 1945 року працювали з примусу 17 тисяч осіб, на «Даймлер Бенц» — 25 тисяч осіб, у концерні «Сіменс» тільки в 1944 році — 50 тисяч. Для українських «остарбайтерів», які колись працювали на ще існуючих нині підприємствах, є хоч якась надія все-таки одержати компенсацію. Але не менша їх кількість була зайнята в сільському господарстві, у копальнях, в услужуванні в господарів. Цих адрес уже не існує, претензії заявляти немає до кого. Крім, звичайно, німецького уряду. Адже недаремне німецькі підприємства знайшли таку лазівку: примусових робітників вони самотужки не завозили, їх справно завозила держава. Отож хай і платить тепер. Нехай німецька держава розбирається зі своїми підприємствами сама, стареньким жертвам нацизму байдуже, від кого отримати свої, справді, кревні. Але хтось має організувати цю справу. Ось адвокат Крузе і взявся за це у своїх неодноразових заявах до колишнього міністра відомства канцлера Бодо Хомбаха. Він переконує останнього, що треба створити ще й громадський фонд, який виплатив би компенсації решті категорій підневільних робітників, а не тільки тим, хто працював на відомих заводах. Це єдиний шлях віддати належне забутим жертвам нацизму.

Та, здається, їм загрожує ще кілька небезпечних несподіванок. Спочатку несміливо, а тепер дедалі потужніше лунають голоси багатьох політиків, які вимагають платити українським «остарбайтерам» (якщо взагалі платити!), враховуючи: або рівень життя, або рівень бідності, або розмір пенсій, або рівень соціальної допомоги.

Цим вторують інші: якщо навіть платити, то не все одразу, а якусь певну суму щомісяця, щоб з німецької щедрості не скористалися родичі колишніх примусових робітників...

Крім усього сказаного, у бундесуряду інша, ніж у нас, статистика: він вважає, що в усьому світі з 10 мільйонів рабів «третього рейху» живими залишилися лише 300 тисяч. Неважко здогадатися, хто може в цю кількість не «влізти»...

«Мені, як німцеві, соромно...»

Сімдесятирічному німецькому адвокатові Петеру-Йохану Крузе, який веде справи українських «остарбайтерів» і оплачує судові витрати з власної кишені, соромно. Соромно, що через більш як півстоліття після війни йому доводиться власним співгромадянам доводити очевидне. Він називає процеси в німецьких судах проти фірм, що використовували примусову працю, показовими і дуже сподівається, що з судової зали почнеться шлях до діалогу визначних політиків, промисловців, профспілок і передусім уряду з представниками українських «остарбайтерів».

Неважко довести злочинність дій нацистської Німеччини в роки другої світової війни стосовно мирного населення, зокрема примусових робітників. Адже людей, часто-густо малоліток, жінок, у яких удома залишалися без догляду діти, хапали прямо на вулицях, заштовхували у вагони і відправляли до рейху. Хоча навіть на ті часи нацисти чинили злочин — ці люди не тільки не воювали проти Німеччини, вони навіть в армії не служили.

А ще Крузе дуже побоюється, вважаючи, що з пенсією, котру тепер одержують його клієнти, вони приречені на вимирання. Вони бідні, потерпають не тільки від «нових» хвороб, а й від тих, які набули від непосильної праці та недоїдання. Вони помирають ще й з природної причини — через старість. Вимагаючи відшкодування для українських «остарбайтерів» через суди, Крузе вельми активно намагається знайти якусь підставу, за якою люди могли б якнайшвидше одержати те, що їм належить. А це загалом чимало. Кожен «остарбайтер» має отримати певну суму. Якщо він, приміром, від серпня 1942 року до травня 1945 року працював, то виходить майже 30 місяців. Кожному позивачеві належить приблизно 1200 марок на місяць, що відповідає 325 рейхсмаркам у 1942 році. Адвокат Крузе чудово розуміє, що вимагати таку суму одноразово — нереально: навіть багата Німеччина не в змозі виплатити багатомільярдні суми на два «фронти». Та й підприємства, щоб не віддати такі гроші, змагатимуться довго і до останнього. І ще невідомо, чи розстануться вони з ними. І час, на жаль, працюватиме на них. Крузе це чудово розуміє: його клієнтам уже по 70—80 років, їм нема коли чекати. Тому він намагається вирішити справу ще й «полюбовно», звертаючись з проханнями то до уряду, то до Спілки німецької індустрії, то до створеного Фонду підприємств з відшкодування компенсацій. Так, він їх умовляє: «Ці люди хворі, старі й бідні — їм треба допомогти. За цими позовами кожному з 500 тисяч українців належить виплатити по 30 тисяч марок. Та я ладен іти на поступки: якщо підприємства виплатять по 10 тисяч марок, але одразу, то я згоден».

Адвокат вважає, принаймні, некоректними спроби бундесуряду здійснювати виплати за життєвим рівнем окремих країн. З тієї простої причини, що люди працювали в Німеччині, тож повинні отримувати за її стандартами. Крім того, існує закон: платня має відповідати роботі. Адвокат з Майнталя дуже, звичайно, старається й розраховує, що і уряд, і підприємства все-таки погодяться на компроміси: добре ім'я і репутація — дорожчі за гроші.

Хто в нас за спиною?

Запитання, винесене у підзаголовок, майже риторичне. В американських євреїв за спиною Америка. І Білл Клінтон, що також неабияк важить. Щойно вони відчули, що гроші можна взяти, вони їх і взяли. Про Ізраїль казати не варто, а уряди країн Західної Європи першими відстояли інтереси своїх громадян, отримавши від Німеччини все можливе за примусову працю. Після виходу з соцтабору неодноразово смикали німців польський, чеський, словацький уряди. Вони ведуть переговори про компенсації на найвищому рівні, залучаючи всі можливі важелі.

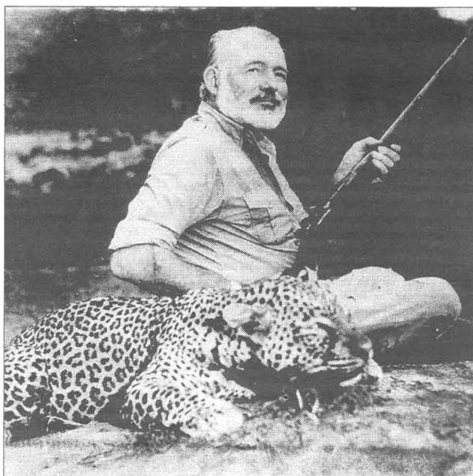
Ну, а тепер про тих, хто потерпів найбільше — росіян, білорусів, а головне — українців. Наших «остарбайтерів» (якось так склалося) захищає фонд «Взаєморозуміння і примирення». Його фінансує і утримує німецький уряд. Чи бачить він, німецький уряд, у президенті фонду, Ігорі Лужникові представника України? І чи може він, Ігор Лужников, чогось вимагати, а потім — диктувати німецькому урядові? Інакше кажучи, хто насмілиться вкусити щедру руку-годувальницю? Чи не тому переговори про компенсації українським «остарбайтерам» більше нагадують переливання з пустого в порожнє. Три роки вже тягнеться історія з виплатами, відбулися кілька зустрічей Ігоря Лужникова з міністром відомства канцлера Бодо Хомбахом (з 25 червня останній уже працює в Європейському Союзі), а німецька сторона все ще позначає ці зустрічі як інформативні. У німецьких судах уже тривають процеси, а прес-служба уряду ФРН повідомила, що тільки в березні цього року український фонд надав дані щодо кількості і категорій «остарбайтерів». За всім відомої німецької бюрократичної машини розгляду таких заяв скільки часу може тривати цей процес — п'ять, десять років? Чи мають наші старенькі цей час? Адвокат Крузе, зустрічаючись зі мною, раз у раз запитував: чому мовчить ваша громадськість?

— У кількох землях Німеччини, — каже він, — уже створено товариства підтримання жертв націонал-соціалізму — вони закидають відповідні відомства письмовими протестами. І чим більше їх буде, тим більшим буде тиск і на політиків, і на чиновників. І ще цікавіше запитання: чому справами українських «остарбайтерів» займається лише фонд «Взаєморозуміння і примирення», фінансований німецьким урядом? Чому мовчить український уряд, не виявляючи у цій справі найменшої зацікавленості? І Президент Кучма, хоча він, так само, як і Клінтон, вельми зайнята людина, але заступитися за своїх все-таки міг би?

Ой, як важко мені відповісти на ці запитання! Чи не тому мовчить наша громадськість, що її також доведено, як то кажуть, до ручки брехнею і демагогічними обіцянками кращого життя, що вона розуміє: ніякий її тиск на уряд не допоможе. От і я також запитую: «Рідненський уряде, якщо ти неспроможний платити стареньким, які переважно відпрацювали «ударно і з повною віддачею», гідні пенсії, то візьми хоча б, зажадай їхні гроші, одержати які вони мають всі підстави, від іншої країни, котра ще відчуває свою провину». Судячи з усього, урядові до всього цього байдужісінько. І у Президента України тепер зовсім інші турботи. Але цього не зрозуміє навіть така розумна й мудра людина, як німецький адвокат Крузе.

Валентина ПИСАНСЬКА.
Франкфурт-на-Майні.

600 тисяч українських «остарбайтерів» живі

Хемінгуей зі зброєю не прощався

«Свято, яке завжди з тобою» — це, як відомо, Париж. Ернест Хемінгуей парижанином не був, і сірих буднів у його житті вистачало. Саме в один з таких днів, 2 липня 1961 року, письменник і вчинив самогубство.

Напевно, не так вже він цінував ті радості буття, хоча дослідники в один голос твердять, що Хемінгуей вмів отримувати від життя задоволення. Наприклад, від полювання.

Цими днями в Національній портретній галереї Вашингтона до століття з дня народження письменника відкрилася виставка, на якій є унікальний знімок: Ернест Хемінгуей позує поруч з щойно вбитим леопардом. Фотографію зроблено у 1953 році. До речі, через рік письменник здобуде новий «трофей», значно солідніший — Нобелівську премію.

З часом ставлення до здобутків і перемог Хемінгуея змінилося. Ні, його книжки, як і раніше, вважаються шедеврами. А от застрілений леопард змушує покривитися не одного захисника природи. Втім, за словами самого мисливця Ернеста Хемінгуея, найцікавішим полюванням є полювання на... людей. І саме на цьому терені письменник успіхів не здобув. Швидше, сам став жертвою.

Надія БЕДРИЧУК.

Українські миротворці полетять до Югославії...

...оскільки Верховна Рада підтримала указ Президента України Леоніда Кучми про участь українського контингенту в миротворчій операції в Косово у складі міжнародних сил КФОР. За словами Л. Кучми, фінансування перевезення й облаштування українських миротворців погодилася взяти на себе НАТО. Україна ж забезпечуватиме заробітну платню військовикам. Однак, як заявив недавно в Києві помічник генсека НАТО К. Донеллі, НАТО не фінансує подібні операції, гроші можуть бути виділені лише на двосторонній основі однією з країн — членів альянсу.

Уряд США вже погодився виділити для українських миротворців 250 тисяч доларів, які будуть надані у вигляді продовольства і матеріальних цінностей. Крім того, Вашингтон веде переговори з іншими державами для вирішення питання про надання додаткової допомоги українському контингенту в Косово.

Слідство у справі загибелі принцеси Діани завершено

Паризька кримінальна поліція нарешті завершила слідство у справі про загибель у Парижі принцеси Уельської Діани, її друга Доді аль-Файєда та водія Анрі Поля. Тепер усі матеріали буде передано до суду, який ухвалить остаточне рішення.

Хто ж винен у загибелі «народної принцеси» — п'яний водій її «Мерседеса», «фотографи-папарацці», «випадковий і міфічний» водій маленького білого автомобіля «Фіат-Уно», який зіткнувся з автомобілем принцеси у тунелі під площею Альма, чи це все-таки була змова, спрямована на усунення Діани? Питань багато, а ось французькі чиновники від правосуддя вважають за краще поки що мовчати.

Єдине, що просочилося до преси: 10 «фотографам-папарацці», які переслідували тієї фатальної ночі машину принцеси, може бути пред'явлено звинувачення в «неумисному вбивстві й ненаданні допомоги людям, що опинилися в небезпеці». За те, що деякі з них не лише бачили наслідки катастрофи, а й навіть намагалися робити на її місці фотографії замість того, щоб допомогти постраждалим. Їхні переговори з місця пригоди по мобільних телефонах були «визначені» слідчими органами. Згідно з законами французького правосуддя, це може коштувати деяким з них кількох років в'язниці.

Однак головний збурювач спокою навколо «справи принцеси Діани» — єгипетський мільярдер Мохаммед аль-Файєд, власник престижного готелю «Рітц» у Парижі, з якого принцеса вирушила в свою останню поїздку, і батько її друга Доді аль-Файєда, що загинув разом з Діаною. З самого початку слідства він геть відкидав версію про автокатастрофу й наполягав на тому, що принцеса і його син стали жертвами змови. Він посилається на свідчення низки агентів англійських і американських спецслужб, а також кількох західних дипломатів, які начебто мали відомості «про цю операцію».

За різними гіпотезами було кілька підстав «прибрати» принцесу Діану. За однією з версій вона була вагітна від Доді, тому французькі слідчі органи «засекретили» всі дані про її розтин після загибелі, повідомляє ІТАР-ТАКС. За іншою — принцеса серйозно подумувала про прийняття ісламу, з чим ніколи не могла б змиритися королівська сім'я. Подейкують про те, що Діана могла б вийти заміж за Доді аль-Файєда й тим самим змінити позиції його батька у Великобританії, який багато років домагається британського громадянства. Капітал Сходу й популярність принцеси могли б стати, на думку деяких журналістів, «могутньою зброєю політичного впливу Сходу в консервативній Англії».

Але французьке правосуддя оперує

лише фактами й доказами. Поки що головним винуватцем катастрофи вважають водія Анрі Поля, який перебував у стані сп'яніння і, не впоравшись із керуванням автомобіля, на великій швидкості врізався в одну з колон підземного тунелю біля мосту Альма в Парижі.

Численні прихильники принцеси вже другий рік вимагають, щоб на цьому місці було споруджено монумент на її честь, а її ім'ям названо одну з вулиць Парижа, розташованих неподалік.

Актриса зіграти роль міністра не зуміла

Лише місяць тривала кар'єра міністра Південної Кореї з питань навколишнього середовища Сон Сук, у недалекому минулому популярної театральної актриси. Вона подала у відставку, коли вибухнув скандал, що його зчинила довкола її імені опозиція та низка організацій екологів.

Як повідомляє ІТАР-ТАКС, її звинуватили в такому: під час гастролей у Москві, присвячених нещодавньому візиту в Росію президента Кім Де Джунга, вона отримала після однієї з вистав від південнокорейських бізнесменів конверт із 20 тис. доларів, вже знаючи про те, що глава адміністрації РК запропонував її кандидатуру на посаду міністра. Гроші вручили їй після вистави просто на сцені, і таємниці з цього ніхто не робив.

Супротивники Сон Сук звинувачують її в отриманні хабара від великих промислових груп у надії на майбутні послаблення на ниві екології. На свій захист актриса заявила, що одну половину грошей поділила між акторами, а другу віддала у довірче володіння менеджерові театру, щоб якось компенсувати зниження його доходів після переходу її в чиновники. Ці гроші, за її словами, вона отримала як винагороду за працю актриси і на цей час ще служила в театрі.

Одні засуджують її за те, що вона погодилася виступити на гастролях, вже знаючи про майбутнє призначення, інші вважають, що... актриса не має досвіду боротьби за чистоту екології.

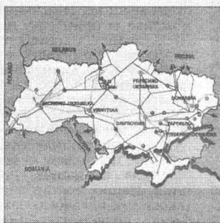
Люди й події

Доженемо і випередимо

Всесвітній економічний форум, який щороку в Давосі відвідують керівники нашої держави, провів дослідження конкурентоспроможності економік 59 країн світу. Лідерство отримали Сінгапур, США та Гонконг. Україна посіла почесне 58 місце, трохи поступившися Зімбабве. Але і тут було знайдено привід для оптимізму, адже Києву вдалося залишити позаду Москву, яка завершує сумний перелік. Тепер можна казати про те, що Україна увійшла до п'ятидесяти восьми найбільш конкурентоспроможних держав світу, до яких Росія, на жаль, не належить.

Спина — зайва

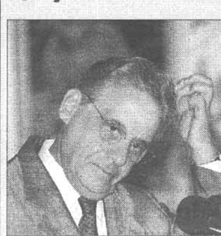
«Україна не повинна повертатися спиною до сусідів, до нашого минулого». Це диктується і зовнішньополітичними, «і внутрішніми економічними, і чисто людськими обставинами», — переконує глава нашої держави. Думка ця не нова, і те, що вона повторюється восьмий рік поспіль, пояснюється лише тим, що реалізувати намір яне важко. Адже щоб не повертатися спиною до всіх сусідів — на сході, заході, півночі та півдні — Україні треба щонайменше мати обличчя... всюди. Або обертатися навколо власної осі. Але в цьому випадку доведеться струсити нафталін з вигадки шароварних хуторян — ідеї про «глобус України».

Політичний атеїзм

Білоруський лідер Олександр Лукашенко вважає, що в країні не може бути жодних проблем зі свободою релігії, бо сам президент республіки — «православний атеїст». Унікальний вислів дає грунт для багатьох інтерпретацій. «Католицький атеїст», напевно, заперечує целібат, «мусульманський» — багатоженство, а «православний атеїст»? А може, він просто «атеїст правих слов'ян»? Не лівих білоруських сил, які його підтримують, а правих, що в опозиції. Виходить, душа президента заперечує не так бога, як праву білоруську опозицію...

Цінують!

У Латинській Америці все не так, як у нас. Наприклад, у Бразилії, яка нині обплутана путами корупції і має економічну кризу, із нез'ясованих причин не зростає, а падає рейтинг президента. 70 відсотків бразильців засуджують главу держави за те, що довів країну до зубожіння: Бразилія опинилася на 79 місці в світі (Україна — на 102-му). Але все-таки знайшлися 2 відсотки бразильців, які вважають Фернанда Енрікі Кардозу хорошим адміністратором. Злі язики кажуть, що позитивну оцінку президентові дали не інакше як численні родичі і «наближені».

Фрау в караулі

На кухні, біля дітей і в церкві німецьких жінок уже не втримати. Одна з громадянок ФРН нещодавно подала скаргу до Європейського Суду за те, що їй не дозволяють служити в караульній службі в бундесвері. Донедавна жінки могли потрапити в армію тільки або щоб лікувати солдат, або щоб вигравати веселих мелодій на парадах. Тепер, як зазначив міністр оборони ФРН Рудольф Шарпінг, доведеться змінити закон. Фрау зможуть заступати в охорону бундесверу. Причому найбільше «солдаток» ображають відмови видати їм зброю. Німецькі чоловіки вважають за краще поступитися.

Чотири заповіді на власній шкурі

відчув гірський велотурист, який побажав залишитися невідомим

Диваки

Узявши рідні відпускні в кількості 500 гривень і додавши до них зекономлені на обідах 200, він придбав у столичній касі квитка і наступного ранку вже стояв на Сімферопольському залізничному вокзалі. Тепер починалося найцікавіше: спробувати на ці гроші з полегшеним до неймовірного (все зайве — до біса!) рюкзаком проїхати кривулястими трасами від Феодосії через Алушту до того місця, де він зараз роздумливо тупцює.

Заповідь перша. «Одержавши права водія, не поспішайте вирушатися у мандрівку по гірській дорозі: їзда по ній відзначається складністю й підвищеною небезпекою, нерідко виникають дорожні ситуації, з якими не завжди вдається впоратися і досвідченому водієві».

За ним — п'ятнадцять років поїздок і десять перерви, весняні тренування на вишгородській трасі. «Легкодорожник» перебрали по гвинтику хлопці з Сімферопольського велотреку. На дозволі, підписаному начальником ДАІ Криму полковником В. В. Шулешком, було вказано: «Узгоджено при дотриманні ПДР». Печатка теж стояла. Йому залишилося найважче: позбутися липкого, подеколи важкопереборного страху перед гірськими трасами. Він знав, де хоче проїхати. І не мав ілюзій. Тут повинна була допомогти музика. Крим повен нею. Курорт. Але виявилося, що крутять там або зеківську тематику, або схожі одна на одну закордонні одноденки. І все це — напівпідпільне. Тоді він подумав: а чим старе було кращим?

«Вхід через вихід»

«Led Zeppelin», альбом 1979 року.

У всіх путівниках по Криму ця гірська, суціль із спусків і підйомів траса вказана навпаки: від Алушти до Феодосії. Йти доводиться постійно вздовж урвищ, які, на відміну від алуштинських чи ялтинських, надлишком захисних огорож чи вловлюючих кишень не хибують. Один неправий рух, запізніле гальмування чи «невписування» у поворот — і...

Він вирішив їхати навпаки. Для початку «закинувшись» у Насипне. До Коктебеля від цього селища, коли вірити карті, більше десяти кілометрів не буде. Дитяча відстань, половина тренувальної під Києвом.

Заповідь друга. «Стан здоров'я; рушаючи в далеку й напружену дорогу, неодмінно побувайте у лікаря».

У його спогадах траса до Коктебеля злилася в затяжний, кілометрів п'ять, підйом і не менш знесилюючий, звивистий, нескінченний спуск. Але куди більше за це при в'їзді до містечка його здивувало, до сміху, не те, як можна викластися, до краю, за таку малу відстань, не ревіння двигунів вантажівок і вищання гальм легковичків, а те, що їхати він міг, а от стояти — насилу. Хилитало невроку, добре що ДАІ не бачила.

— Ну от, — промовив він пересохлими губами, побачивши море. — Селямолекім, Хирим. Здрастуй, Крим. Здається, ти мене впізнав.

З самого початку не дуже «впізнавали» люди. Побачивши, яку реакцію викликає у жителів його безпосередня поява з траси, по переляку в очах, він з годину відсиджувався у котрійсь з незліченних придорожніх закусочних на узбіччях, відпиваючись мінералкою. Там, як правило, працює сезонна молодь, що на дорогах набачилася усякого. Якийсь чорний від багнюки й засмаги велотурист на неї враження не справляв. А на запитання «звідки їдеш?» звик віджартовуватися: «Сьогодні чи взагалі?» Для «реабілітації» йому треба було по три дні на кожен населений пункт, а на такий термін люди беруть відпочивальника неохоче.

«Я завжди визирав з-поза цих очей»

«Pink Floud», альбом «Короткочасна втрата свідомості», 1987 р.

За будинком, обсадженим, за кримськими звичаями, виноградником, як показав господар, було ще кілька врем'яночок. «Ти пізно приїхав. Тут у мене дівки відпочивали, штук десять. Так ледь не одна на одну лазили. Я їм казав, щоб хлопців сюди не водили, так вони на пляжі до ранку, а потім відсипалися до полудня». Що робиться на пляжі у Коктебелі, він побачив пізніше. Такого не було ані в Судаку, ані в Морському, ані в Рибачому. Нудистський пляж довжиною до кілометра розтягнувся не серед скель, а на рівній місцевості, і серед тих розпарених напівнегрів сновигали, як на звичайному базарі, продавці чебуреків, пахлави, винограду та іншої нехитрої їжі. А метрів за двісті від них починалася набережна з шикарними, дорогими маленькими ресторанчиками, створюючи враження цілком сучасного міста. Більярдні, кав'ярні, навіть літературне кафе за два кроки від музею Волошина й Будинку творчості літераторів. Усюди маленькі живі оркестри, ніяких записів. Але скрізь — порожньо. Ціни...

«Нікого тут не бійся, — щовечора попереджала його хазяйка. — У Коктебелі тільки відпочивають». Мабуть, вона мала рацію. Місто гуляло всю ніч. Попередження досвідчених мандрівників про те, що на в'їзді до кожного селища бажано мати при собі цигарки, почало стверджуватися від Щебетовки з її шаленим перевалом Сікор і діяло бездоганно до Сонячногірського. Займається цим пацанва, хизуючись: «Махмуд, бачиш? Прошу одну цигарку, беру три!» А при переїзді до Судака, як він переконався, в очах господаря промайнув переляк: «Не їдь. Відпочивай тут. А потім бери квиток на Феодосію». Уточнень він уникнув. Конкретнішим був татарин з Рибачого: «Між Малоріченським і Сонячногірським є якась банда. Програють людей у карти, виходять на дорогу і вбивають першого-ліпшого. Ти б краще сів тут на автобус і до Алушти». — «Часто діють?» — «Та ні, переловили їх, здається. Але не знаю, чи всіх».

Заповідь третя: «... Якщо покриття дороги мокре, то через різке зниження зчеплення коліс з асфальтом занос автомобіля настає вже при швидкості 40 км/год.».

«Все було не так уже й погано, просто згадати не можу»

«Deep Purple», альбом «Гори», 1974 р.

Переїжджаючи з селища до селища, він переконався, що, попри поступово зростаючі ціни, вартість кімнат на кілька ночей була та сама, тим більше, що кожного разу він опинявся сам у помешканні з двома, трьома чи й п'ятьма порожніми ліжками. Гірші були справи з їжею. Він уже почав розбиратися в тому, що манти — це великі пельмені, які готують на решітці, лагман — суп з м'ясом, овочами й довгою вермішеллю, чанах — це теж суп, але з бараниною, картоплею й гострим перцем. Якість страв залежить від того, готують їх у чайхані татари, вірмени, грузини чи місцеві. Але вартість — залежно від підвищення цін. Хоча готують однаково брудно, поруч з курними роздовбаними дорогами. Східні люди знають різницю між шурпою й лагманом. Місцеві про неї пам'ятають не завжди. Та й порції у посуді розбавляють відповідно до кількості відвідувань. А їсти, як не дивно, він мав тричі на добу. Інакше колеса не крутилися. В Рибачому, як він переконався, люди працюють найдотепніші. Чи не тому воно й сподобалося йому найбільше, при хронічному «недовкладенні». Лише тут можна покуштувати печеню «По-розбійницькому», печеню «Ситий тато», баклажани «Тещин язик» або шашлик «Соловей-розбійник (курячий)».

А тепер про те, з чим треба бути вкрай обережним. Адже даішники лютують. За переказами місцевих жителів (самому переконатися не довелося), штраф для нетверезих водіїв сягає 1000 гривень, навіть якщо вчора пили. Бо «билися вони сильно».

«Ми не настільки довго живемо, щоб дозволити собі пити погані вина», — написано на базарі поруч зі вивіскою «Мускат у Мустафи». За келих вина у дві гривні ретельно поголений, у захисних окулярах і з поважним виразом обличчя Мустафа дозволив собі бути відвертим:

— Новітнє вино «Чорний полковник» роблять з одного винограду. Але не кожен його п'є, бо... Звуть його ще в насмішку «Білий лейтенант». Це все, що я тобі можу зараз сказати. «Чорного принца», про якого ти зараз питав, не існує. Це коктейль із трьох вин. Яких — не казатиму. Вони в Судаку змішують чисті вина, що ти змішаєш у своєму Києві? «Чорні очі»? Молодець. Тут був один, шукав теж. Я сказав йому: пошвендяй базаром години зо дві —тобі зроблять «Чорні очі». І зробили. Блював усю ніч. Але хлопець міцний. Я знав, що він витримає. Пий тільки чисті вина. І дивись на ціну. «Біла скеля» за 50 копійок склянка? Ні! Келиха гарного вина менш аніж за гривню не буває.

— Саголнус, — вирішив він зробити приємне виноробу. — Екінжісі.

Мустафа кивнув і налив ще. Бізнес має бути обопільним.

Хлопці з «Рибальського стану» зустріли непривітно. Єдиний штатний рибалка Олександр, зробивши виразний жест руками, буркнув: «Зас... ла держава усе своїми фінансовими... А тепер ти про рибу питаєш. Чуларку тобі, пікшу чи барабулю на шкарі зробити? Нема в мене часу!» Інший, Ляксеїч, в імпозантному чорному капелюсі, був конкретнішим: «Погода зіпсувалася. Сьогодні риба не ловитиметься й завтра не ловитиметься. Гуляй, хлопче». Його підтримали рибалки за величезним, розміром з два більярдних, столом: «Тут зарплатню по три роки не платять, а він про рибу...» Один з них, на прізвисько Чума Заморська, пояснив ще дохідливіше: «Ти, Валєра, а якщо Жора, то залишайся, а якщо Алік, то краще йди...»

Хазяйка, в якої зупинився, просвітила й у іншому питанні:

— Дуже багато продано хат столичним мешканцям, вони за сезон тут добряче заробляють, а взимку сусіди за хатами доглядають. Тут за ніч можуть порозкрадати все, і винних не знайдеш.

Три дні він оклигував після переїзду з Морського, переконуючись у розмовах з місцевими, що вони сприймають відпочивальників як засіб для існування на недовгу зиму, не більше. Користуючись іноді їхньою необізнаністю і в винограді, і в місцевих стравах, і в вині. І коли оглянутися несподівано, можна помітити легеньку зверхню посмішку: не все, що тобі даємо у руки, справжнє. «Столичні» в них швидко вчаться.

Заповідь остання: «Якщо ж довелося їхати у темний час доби, дотримуйтеся правила: не розвивайте швидкість, при якій не можна зупинити автомобіль у межах освітленої фарами ділянки дороги».

«Моє серце розривається, мій грим, мабуть, осипається, але усмішка застигла на обличчі»

«Queen», альбом «Прихований натяк», 1991 р.

За той день він зробив, за оцінками фахівців, близько 100 км, відчуваючи лише втому. Страх кудись зник після виснажливих гірських доріг, мокрих, слизьких від дощу, як лід, серпантинів поворотів, де з одного боку скелі, а з другого — урвища, після зсуву грунту, обвалу, навіть потенційних убивць —порушників руху. Він посміхався, згадуючи, як відпочивальники, дізнавшись, де він проїхав, із захопленням казали: «Для такої поїздки потрібна мужність. Ви здійснили подвиг!» Як здивовано поглядав на місцевих, коли доводилося вирушати у дощ, а вони не втримувалися від вигуку: «Це ж який загартованим треба бути!» І цілком байдуже він проскочив до Сонячногірського, згадавши про банду лише тоді, коли у селищі відмовилися його прийняти на останні два дні. Та й лише через те, що світила ночівля під дощем на мокрому пляжі. Проте несподівано для себе, коли за Лавандою побачив перехрестя на Сімферополь, вигукнув, піднявши кулаки вгору і кинувши на мить кермо, наче хлопчисько:

— Топ салюти бермек, Демірджі! — не відмовивши собі й у вільному перекладі: — Салют з усіх гармат, Лучисте!

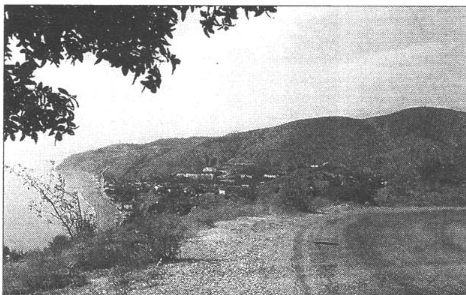
Він переміг сам себе, лише тут зрозумівши, чого насправді він прагнув.

Перевтома, на яку очікував і яка затримувалася, сталася не при в'їзді в обласний центр, бо попереду було ще кілька поїздок по Криму, хай і не таких важких. Зрив обігнав його на вокзалі, коли поїзд смикнувся, а над пероном, як уже 87 років поспіль, полинуло «Прощання слов'янки». І він кинувся до пляшки з козиним молоком, ковтаючи його великими безперервними ковтками й відчуваючи, як біль різко провалюється! Немов небезпека падіння під час повороту юзом, коли впевнено втримуєш рівновагу. І цілком розбірливо вже можна вимовити, вивернувши порожні кишені:

— Салихнен хал, Хирим. До побачення, Крим.

Не будемо вчити слово «прощавай».

Дмитро КОНОВАЛОВ.

P. S. *Автор висловлює щиру подяку Володимирові Черченку (Сімферопольський велотрек) за всебічну допомогу в організації матеріалу і звертає увагу читачів, що такі поїздки є **«дикими»** і мають проводитися тільки під керівництвом клубів велотуризму при тісному співробітництві з контрольно-рятувальними службами.*

Футбол

Ліга чемпіонів стартувала

Відбулися перші матчі першого кваліфікаційного раунду Ліги чемпіонів. Ось їх результати: «Слога» (Скопьє, Македонія) — «Кяпаз» (Гянджа, Азербайджан) — 1:0, «Вестманнаейяр» (Ісландія) — «Тирана» (Албанія) — 1:0, «Партизан» (Белград, Югославія) — «Флора» (Таллінн, Естонія) — 6:0, «Баррі Таун» (Уельс) — «Валлетта» (Мальта) — 0:0, «Літекс» (Ловеч, Болгарія) — «Гленторан» (Белфаст, Північна Ірландія) — 3:0, «Хака» (Валкеакості, Фінляндія) — ХБ (Торсхавн, Фарери) — 1:1, «Сконто» (Рига, Латвія) — «Женесс» (Еш, Люксембург) — 0:2, «Сент-Патрік» (Дублін, Ірландія) — «Зімбру» (Кишинів, Молдова) — 0:5. Нас, звичайно, найбільше цікавить пара «Жальгіріс» (Вільнюс, Литва) — «Цемент» (Арарат, Вірменія), оскільки з переможцем у другому кваліфікаційному раунді зустрінеться київське «Динамо». Литовські футболісти на своєму полі зіграли упевнено, перемігши вірменську команду — 2:0. 21 липня відбудуться матчі у відповідь першого кваліфікаційного раунду Ліги чемпіонів.

Уругвай проти Бразилії — це цікаво

18 липня у фіналі Кубка Америки-99 зустрінуться збірні Уругваю і Бразилії. Уругвайці у півфіналі зіграли з чилійцями в основний час з рахунком 1:1. У пробиванні серії пенальті більше пощастило збірній Уругваю — 5:3. Команда Бразилії без проблем переграла у півфіналі збірну Мексики — 2:0.

Баскетбол

Шість мінус один

Шість українських клубів здобули право виступати в сезоні 1999—2000 років у єврокубках. Та через фінансові проблеми чемпіон України — одеська «БІПА-Мода-СКА» — відмовився брати участь у євротурнірі. Жеребкування, що пройшло у штаб-квартирі ФІБА, звело у передкваліфікації Кубка Корача БК «Київ» з «Азотом» (Руставі, Грузія), а «ЦСКА-РІКО» — з командою «Гомельські рисі» (Гомель, Білорусь). Ці матчі відбудуться 15 і 22 вересня. Наші команди перші ігри проведуть у гостях. В разі успіху БК «Київ» продовжить боротьбу за Кубок у групі F, до якої потрапили команди «Локомотив» (Мінеральні Води, Росія), «Аліта» (Алітус, Литва), а також увійде переможець пари «Наміка» (Турку, Фінляндія) — «Унія» (Тарнув, Польща). А «ЦСКА-РІКО» потрапить до групи L разом з командами «Урал-Грейт» (Перм, Росія), «Нобілес» (Вроцлавек, Польща) і «Калнапіліс» (Паневежис, Литва). Групові турніри розпочнуться 6 жовтня.

Три жіночі команди України виступлять у Кубку Ронкетті. Команда «ТІМ-СКУФ» (Київ) у попередньому раунді 15 і 22 вересня має зіграти з «Летувос Телекомас» (Вільнюс, Литва). Переможець увійде до групи F, де на нього чекатимуть ЦСКА (Москва) і МТК (Паб'яніце, Польща). Дві інші наші команди прямо потрапили до групового турніру. Запорізькій «Козачці» у групі А протистоятиме «Рибник» (Польща) і переможець пари «Неріке Баскет» (Еребру, Швеція) — «Тапіолан Хонка» (Есло, Фінляндія). 6 жовтня «Козачка» у Запоріжжі зіграє перший матч з «Рибником».

Дівчата з київського «Динамо» волею жереба опинилися у групі K з командами СКІФ (Москва, Росія) та «Лайсве» (Каунас, Литва). Стартує «Динамо» в Києві 13 жовтня у матчі зі СКІФом.

Хокей

А «Беркут» пролетів...

Не доведеться цієї осені нудьгувати й прихильникам хокею. У розіграшу Континентального кубка чемпіон України київський «Сокол» почне змагатися згідно з жеребкуванням у підгрупі Н з командами «Зволен» (Словаччина), «Родобре» (Данія) і переможцем підгрупи В, де найсильніша — польська команда «Підхале» (Нові-Тарг). Команди підгрупи Н визначатимуть переможця на турнірі у Зволені. В разі успіху «Сокіл» пройде у третій раунд, де зустрінеться з «Керамікою» (Чехія), «Кошице» (Словаччина) і переможцем підгрупи G, де найсильніший — «Металург» з Лієпаї. Переможець цієї підгрупи потрапить до фінального турніру, що відбудеться у грудні в Берліні.

Довший шлях до фінальної частини Континентального кубка доведеться пройти бронзовому призерові минулого чемпіонату України «Ірбісу» (колишня «Крижинка). Він починає не з другого, як «Сокіл», а з першого етапу розіграшу. Разом з «Ірбісом» до підгрупи F увійшли «Гренобль» (Франція), «Урдін» (Іспанія) і «Шіфс Левен» (Бельгія). Турнір у підгрупі F пройде 24, 25 і 26 вересня на майданчику «Гренобля». Його переможець потрапить до підгрупи М, де на нього чекають уже сильніші суперники — «Шеффілд» (Велика Британія), «Авангард (Росія), «Сторхамар» (Норвегія). Ці команди гратимуть у Великій Британії 22, 23 і 24 жовтня.

Може потрапити до розіграшу Континентального кубка і срібний призер чемпіонату України «Беркут-ПВО». Це може статися, якщо який-небудь європейський клуб відмовиться від участі в турнірі. Адже «Ірбіс» саме так і потрапив до турніру, від участі в якому відмовилася норвезька команда «Тронхейм». Ви запитаєте, чому бронзовий, а не срібний призер чемпіонату України удостоївся честі виступати в кубку. Дуже просто: «Беркут-ПВО» не мав підготовлених до заявки у турнірі документів. Керівництво «Ірбіса» про це потурбувалося задовго до жеребкування.

Віктор ХЛУС:
«Фіктивних розлучень і шлюбів не було...»

У Києві мені син сказав, що його в Україні ніхто не ображає, не називає, як у Швеції, «поганим росіянином»

Нещодавно у столиці України на найкращих стадіонах гомонів і вирував четвертий міжнародний юнацький футбольний турнір «Оболонь-99». Одним із тих, хто вклав здоров'я, час, гроші у цю благословенну справу, був колишній форвард київського «Динамо» Віктор Хлус.

— Коли тільки починалися ці змагання, — розповідає Віктор Іванович, — за перемогу боролися лише 7—8 команд. Торік їх було вже 22. А тепер — 42! Представляли вони Росію, Естонію, Латвію, Молдову та Україну.

— До організаторської роботи з проведення турнірів «Оболонь», якщо не помиляюся, ви долучилися торік?

— Так. Коли разом із сім'єю повернувся із Швеції.

— І як вийшли на це змагання?

— Річ у тім, що тренер київської футбольної школи «Зміна» Григорій Матієнко (це його ідея — збирати в Києві галасливу футбольну юнь) кілька разів приїздив на турніри «Gothia cup» до Гетеборга, де я й досі є одним із співдиректорів. До речі, через кілька днів ці змагання відзначатимуть 25-річчя. Протягом восьми років я вивозив з України на ігри дитячих футбольних фестивалів у Швеції близько п'ятдесяти команд. У гетеборзьких змаганнях свого часу виступало чимало юних спортсменів, які згодом стали зірками світового футболу. Зокрема, Алан Ширер. Так от, разом із Григорієм Матієнком та ще з Віктором Заболотним — директором середньої школи №170 — посиділи, поміркували і вирішили, що турніри «Оболоні» мають розширити коло учасників, стати авторитетнішими, цікавішими.

— Ви казали, що цього разу на старт вийшли понад чотири десятки команд із багатьох країн. То, мабуть, це межа?

— Звичайно, ні. Он на фестивалях футболу в Швеції, Фінляндії щоразу збираються по півтори сотні колективів. Звісно, ми прагнемо вдосконалення. Вже вдається проводити матчі на хороших полях. Поступово, гадаю, більше дбатимемо і про сервісне обслуговування учасників та вболівальників. Шукатимемо кошти на це.

— Гаразд, трохи відійдімо від справ дитячих і пригадаймо ті часи, коли ви вирушили до Скандинавії...

— Виступи в київському «Динамо» завершив 1985 року. Трохи пограв у «Чорноморці», «Гурії» з Ланчхуті. До грузинського клубу мене тоді покликав Михайло Фоменко. А 1989 року вирушили до Швеції, де прожили дев'ять років.

— І що, весь цей час провели на футбольному полі?

— Як гравець перебував на ньому п'ять сезонів. У складі ФК «Гетеборг» став бронзовим призером шведського чемпіонату. Потім виступав у клубі першої ліги «Юнсеред». Згодом мене призначили директором його дитячої школи, а тоді по черзі — другим тренером, зрештою, головним.

— Якщо порівняти шведський та український футбол, то якому б віддали перевагу?

— Сили приблизно рівні. Хіба що українські футболісти мають ліпшу функціональну підготовку. «Фізику» у Швеції здебільшого нехтують. Або візьмімо національні збірні. Шведську складено повністю з легіонерів, а українську — майже із власних виконавців. От і робіть висновки.

— Чи була робота у вашої дружини — видатної гімнастки, дворазової абсолютної чемпіонки світу, чемпіонки Олімпійських ігор у Москві, Стелли Захарової?

— Вона мала цікаві ідеї. Але тренером протрималася лише рік. Адже гімнастика у Швеції не має популярності. Тому батьки неохоче віддавали дітей до гімнастичної школи. А для того, щоб вийти на пристойний рівень, варто тричі на день тренуватися. Тамтешні дітлахи не звикли до великих жертв заради спортивних результатів. Довелося Стеллі стати домогосподаркою. Виховувала сина Олега, якому тепер п'ятнадцять. А оце місяць тому в нашій родині сталася радісна подія — дружина народила донечку Христинку.

— Вікторе, в ті самі роки, що й ви, у Швеції грав і ваш колишній одноклубник Вадим Євтушенко. Як він там поживає?

— Від Гетеборга до Стокгольма, де мешкає Вадик, відстань велика. Втім, коли я грав у вищій лізі, то зустрічалися два-три рази на рік. Після ігор бували один в одного в гостях. Євтушенко залишився в Швеції. І, мабуть, додому повертатися не збирається. Йому певною мірою поталанило. Коли Вадим виступав за стокгольмський АІК, який став чемпіоном Швеції, міністром спорту країни був палкий прихильник цього клубу. От він і зробив усе для того, щоб Євтушенкові спеціальною урядовою постановою зробили виняток. Відтоді він має безстрокове право на роботу і проживання в королівстві.

— Тепер запитання делікатне: подейкували, нібито за порадою шведських друзів ви розлучилися зі Стеллою, побралися зі шведкою, а вона із шведом. Отримали місцеве громадянство, знову розлучилися з «аборигенами» і зійшлися зі Стеллою, маючи шведські паспорти. Це відповідає дійсності?

— Ніяких фіктивних розлучень і шлюбів не було. Нагадаю, ми поїхали з Радянського Союзу. Точніше, тікали з тієї країни. І, як нормальні люди, розглядали різні варіанти, щоб залишитися в Скандинавії. Хоча це зробити практично неможливо. Еміграційні закони там дуже суворі. Але як тільки ми приїхали у відпустку до вже незалежної України, то нам одразу перехотілося мешкати на берегах Балтики.

— Так сподобалося вдома?

— У Києві мені син сказав, що його в Україні ніхто не ображає, не називає, як у Швеції, «поганим росіянином». Там узагалі іноземців не дуже радо приймають. Олег уже протягом двох років навчається в київській школі і дуже задоволений.

— Шведською, либонь, володіє добре?

— Досконало, як і англійською. Але хоче жити на рідній землі. До речі, в мене ще був тренерський контракт на півроку. Та вирішили не зволікати з поверненням. До речі, власний будинок у Гетеборзі продали лише через півроку після повернення в Україну.

— А чи давала його наявність право приїжджати до Швеції коли заманеться?

— Таке є хіба що в США, може, десь іще. А от у Швеції —ні. Інакше «нові росіяни» скупили б і згодом колонізували цю ситу і заможну країну. А от вихідцям із Африки та Азії дають пільги. Вони невибагливі, погоджуються на будь-яку, навіть брудну роботу. Але, як на мене, тут у майбутньому можливі етнічні та релігійні конфлікти. Самих шведів —близько восьми мільйонів, а вже тепер країну заполонило море вихідців із мусульманських країн...

— Деякі батьки не без підстав горді, що їхні діти володіють різними мовами. Та коли згадується про рідну, то вони дипломатично мовчать. Цікаво, а ваш Олег володіє українською?

— Краще, ніж російською. А ще тричі на тиждень спеціально вдосконалює українську з викладачем.

— Удома роботу одразу знайшли?

— До «верстата» хутко не побіг. Ми відпочивали, знову звикали до всього рідного. Місяців через чотири почав думати про працевлаштування. Поживши на Заході, я усвідомив, що ніхто тобі на тарілочці нічого не принесе. Треба самому організовувати собі роботу. Хоча мені пропонували працювати тренером у клубах і вищої, і першої ліг, не погодився на жодну пропозицію. Дехто не міг збагнути, як це можна нехтувати такими запрошеннями. Не вірили, що хтось може відмовитися від солідної суми підйомних, машини. Виходить, трапляються такі «дурні». Отож почав трудову діяльність на громадських засадах у дитячому футбольному клубі «Сталь», який очолює заслужений тренер країни Леонід Кривицький. Мене це задовольняло, бо матеріальної скрути не відчував. До того ж хороші умови для тренувань мав мій син. А через кілька місяців мене рекомендували на посаду директора ДЮСШ ЦСКА. І я зголосився. Окрім цього, в нашій школі разом із Віктором Грищенком тренуємо групу футболістів 1983 року народження.

— Отже, нова робота припала до душі?

— Не зовсім. Розумієте, я люблю робити те, що мені приємно. Коли чогось хочеться, тоді й жити легше. От, скажімо, організація турнірів «Оболонь», президентство у клубі «Шкіряний м'яч» Київської області.

— Ви весь час підкреслюєте, що прагнете бути незалежним, робити, що подобається. Але для цього треба мати відповідне матеріальне становище...

— Життя — то гра. Як і в футболі, варто грати заради задоволення. Слава Богу, мої фінансові можливості поки що дають змогу грати за такими правилами.

— Ви тренуєте власного сина. Які в нього перспективи?

— Хлопчина він небесталанний. Однак комфортні умови, в яких він перебуває, не сприяють загартуванню. Я зростав сиротою. Ще маленьким залишився без батька й матері. Треба було постійно доводити і право на життя, і те, що я і в футболі кращий від інших. Синові, оточеному піклуванням, здається, що тато завжди вирішуватиме всі проблеми. В окремих іграх він не викладається до кінця. А це вже кепсько. Втім, не загадуватимемо...

— Якими вам бачаться наступні турніри «Оболонь»?

— Хочеться, щоб вони були дедалі популярніші, яскравіші, вагоміші. Для цього потрібно допомоги багатьох організацій. Починаючи з міської влади, федерації футболу Києва. Щоправда, чим може, нам допомагає міське управління з фізкультури і спорту. А конкретно — його начальник Петро Буркацький. Треба, щоб учасники мешкали в хороших умовах, смачно харчувалися, кожна команда мала автобус, багато якісних футбольних полів. Справді, я намалював, як для нас, утопічну картину. Але таке, як уже згадувалося, створено в Гетеборзі, Гельсінкі. Нехай високий рівень організації стане для нас саме тією планкою, на яку варто рівнятися...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімках: гострий нападаючий Віктор Хлус за часів виступів у київському «Динамо»; зоряне спортивне подружжя — Віктор і Стелла.

Українські футболісти мають ліпшу функціональну підготовку, ніж шведські

«Дружба» там, де в'ється гадюкою Раставиця

Колись саме про цю місцевість, про село Трушки, яке у повісті «Микола Джеря» названо Вербівкою, І. Нечуй-Левицький писав з обоженням. «... Між м'якими зеленими, ніби оксамитовими, берегами в'ється гадюкою Раставиця, неначе передражнює здорові річки, як часом маленькі діти передражнюють старших. По обидва береги стеляться розложисті, як скатерть, зелені левади. Густа, як руно трава й дрібненька, тонісінька осока доходить до самої води... Серед села Раставиця входить у широкий ставок. Кругом ставка знов осокори та верби: то стоять рівною стіною, то збились ніби в прездоровий круглий стовп, то пішли берегом, наче вирізаною зверху в зубчики оборкою...»

Ось тут, над Раставицею, у невеличкому сосновому лісочку, на місці старої сільської школи на шести гектарах розташувалося дитяче містечко — здравниця «Дружба», літній дитячий оздоровчий табір. Сім спальних корпусів зі всіма зручностями. За чотири зміни тут оздоровлюються близько 1000 дітей із забруднених чорнобильським лихом зон Київщини. Ще торік «Дружба» працювала у санаторному режимі, а зараз як табір відпочинку. І сюди, до дітей, дійшла економічна скрута.

— Взагалі, якби не допомога наших засновників —КСП Білоцерківського району та підприємств переробки, то ми не вижили б, — розповідає директор табору Наталя Зюзько. — Свого часу вони допомогли з реконструкцією табору, ремонтом приміщень, профінансували облаштування корпусів.

Навіть зараз, коли селянські господарства самі ледь зводять кінці з кінцями, забезпечення табору продуктами і поточний ремонт — їх святий обов'язок. У цьому чимала заслуга глави Білоцерківської райдержадміністрації Сергія Вахнія.

Потрапивши до табору, дітвора зміну живе у лісовій казці. До чарівної природи додаються продумане дозвілля, цікаві культмасові заходи. Добре підібраний колектив вихователів заслуговує найкращих епітетів. До речі, багато хто з вихователів свого часу сам проходив тут дитячі університети табірного літнього відпочинку. Відтоді і залишилася у них любов до «Дружби».

Леонід БРОВЧЕНКО.

Київська область.

На фото: картинки із життя відпочиваючих.

Фото автора.

Якщо хтось захоче фінансово підтвердити свою любов до дітей і надати допомогу «Дружбі», повідомляємо рахунок для спонсорів: р/р 26004399, МФО 321121 у Білоцерківському відділенні АППБ «Аваль», код 19424795, здравниця «Дружба».

І князя Олега тут лежав меч...

Курорт Затока — унікальне місце в Україні. Це піщана коса завдовжки 22 км, завширшки від 50 до 800 м, яку омивають солоні хвилі Чорного моря, прісноводні Дністровський та гірко-солоний Шаболатський лимани.

Це кліматичний курорт з чудовими пляжами з бархатистого кварцевого піску, лагідними ранковими й вечірніми бризами. Якщо десь зустрінете назву «курорт Кароліно-Бугаз», то це поетична назва офіційного курорту «Затока».

Розташований курорт у 60 км від вічно молодої Одеси та у 20 км від стародавнього Білгорода-Дністровського (Аккермана, якому виповнилося 2500 років), з ним Затока зв'язана залізницею, республіканською автотрасою, у перспективі — водним транспортом. У 10 км від Затоки — с. Шабо зі своїми традиціями виноробства й виноградолікування та знаменитими винними підвалами.

Історія Затоки сягає давнини, походів князя Олега на Царгород, звідки і походить назва Царгородського гирла та Царгородського маяка.

На піщаній косі курорту Затока сьогодні розташовані 136 баз відпочинку різного рівня сервісу й комфорту. Вартість 12-денного відпочинку з триразовим харчуванням може коливатися від 80 до 150 умовних одиниць. З кожним роком усе більш різноманітною стає сфера розваг: водні гірки, тенісні корти, водні мотоцикли тощо. До послуг відпочивальників —екскурсії до Одеси, Білгорода-Дністровського, Ізмаїла, української Венеції — Вилкове.

Є чим у Затоці потішити душу і гурманові — подвійна рибальська юшка, блюда бессарабської кухні, приготовані в селянській печі ресторану «Посейдон», кафе «Нептун». У повній мірі відновить і поповнить ваші вітамінні запаси велика кількість овочів та фруктів на чотирьох ринках курорту.

А скільки романтичних, можливо, доленосних зустрічей обіцяють південні вечори...

Затока чекає на вас.

Телефони для довідок:
8-(04849)-7-11-02; 7-86-33.

Надія ЯРЦЕВА,
селищний голова.

Затока
Одеської області.

Оголошення

Астрологічний прогноз

на 19 — 25 липня

ОВЕН. Гроші втрачаєте насамперед на дорогих проектах. Можете залишитися зовсім без грошей, а також загубити речі і втратити компаньйонів. Якщо пропонують вигідну справу — не поспішайте.

ТЕЛЕЦЬ. Партнер сподівається на вас, а ви вважаєте його нечесним, нещирим або некомпетентним. Тому не гайте часу — він вам не потрібен. Не варто шукати і покровителя.

БЛИЗНЯТА. Марнуєте час на допомогу там, де вона не потрібна. Беретеся за чужу роботу — і в результаті отримуєте біль: душевний чи фізичний. З дурного розуму наживаєте собі ворогів.

РАК. Прибуток отримаєте, але виникнуть додаткові витрати і незаплановані платежі. Ризикуєте опинитися в заплутаній ситуації або в боргах.

ЛЕВ. Багато втратите, якщо візьметеся за дуже грандіозне завдання — оскільки зупинитеся на середині шляху. Якщо зміните роботу, залишитеся без старих друзів, почнете з'ясовувати стосунки з начальством.

ДІВА. Вирушаючи у далеку зарубіжну поїздку, гаєте і час, і гроші. Замість кроку вперед, відступите на два назад. Ще більше втратите, якщо виберете не тих попутників і посередників, або будете розраховувати на тих, хто знаходиться від вас надто далеко.

ТЕРЕЗИ. Допомога, яку хочете одержати, поки що доступна. Любовні й особисті справи заплутаються через брехню і гроші.

СКОРПІОН. Марнуєте час і гроші, вступаючи в боротьбу з сильнішим конкурентом. Не дійте наосліп, оскільки можете нажити собі ворогів.

СТРІЛЕЦЬ. Багато часу марнуєте там, де ви неконкретні і непослідовні. Втрачаєте гроші, залишаючи незавершені справи, коли беретеся за великий обсяг роботи, не зібрані і не вкладаєтеся в термін.

КОЗЕРІГ. Це не характерно для вас, однак багато втрачаєте, піддаючись азарту і спокусам, потураючи своїм слабостям, переоцінюючи те, що маєте. У всьому дотримуйтесь міри!

ВОДОЛІЙ. Марнуєте час, намагаючись довести те, чому не повірять. Чи не змінити вам манеру поведінки? Жертвуєте не тим, чим треба. Не нехтуйте інтересами сім'ї.

РИБИ. Гаєте час і витрачаєте гроші, розкидаючись і намагаючись осягнути неосяжне, а також маючи надто багато варіантів і довго вибираючи, куди звернути.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Фото з конверта

Щоб чистим було наше місто...

Фото Павла ЮРЧУКА.

Київ.

Народний календар

Липень робить запас, а зима витрачає на нас

18 липня — Кирила і Афанасія. Якщо місяць яскравий, то на щедрий врожай.

20 липня — Євдокії-Єфросинії. Переважно дощовий день, який започатковує негоду. Кажуть: як зібрав сіно, то не страшна і Єфросина.

21 липня — Прокопа. Традиційний початок жнив. Цього дня жінки до схід сонця на городах рвали кріп як засіб для лікування головних болей.

23 липня — Антонія. Якщо гримить і блискає, то десь у полі копи горять.

Прикмети липня

✔ **Нічна роса не висихає — бути грозі; що більша роса, то жаркіший день.**

✔ **Перед дощем пуп'янки троянд і шипшини не розпускаються.**

✔ **Якщо земля під кущем бур'яну «куряче просо» ніби покроплена водою, вдень задощить.**

✔ **Білі, жовті, оранжеві, рожеві й червоні квіти портулаку розкриваються тільки на сонячну погоду.**

✔ **Вранці туман стелеться по воді — день порадує теплом.**

Будьте здорові!

Ліки з городу

На своїй грядці вирощую багато різносортових культур. Спостерігаю і вивчаю їхні цілющі й лікувальні властивості.

Можливо, мій досвід стане комусь в нагоді.

Гарбуз

У народній медицині застосовують проти глистів. Також як сечогінний засіб. Для цього споживають 2 — 3 склянки насіння, їдять рисову чи пшоняну гарбузову кашу або п'ють сирий сік по 2 столові ложки на день. У випадку хронічного запору кишечника з'їдають по 1 — 2 кілограми каші. Гарбуз корисний при хворобі печінки, нирок.

Квасоля

Стручки цієї культури використовують як сечогінний засіб при набряканні, ревматизмі, діабеті.

Щоб зменшити цукор у крові, п'ють квасоляний напій по одній склянці 5 раз на день протягом 4 — 6 тижнів. Для цього потрібно 2 столові ложки стручків залити літром води й кип'ятити 2 — 4 години.

Якщо кого зацікавлять сорти рослин або рецепти, буду рада допомогти.

Тереза ПЕТРИК.

Локітка Тлумацького району
Івано-Франківської області.

А я роблю так

Рожеві сни на чистій подушці

Ви ніколи не прали подушку? Даремно, адже на чистій подушці і сни приємніші... Я роблю так. Торбинку з легкої тонкої тканини пришиваю до ріжка надпоротої подушки й обережно пересипаю пір'я, потім щільно зашиваю її. Опускаю торбинки з пір'ям у підготовлений мильний розчин у двох тазиках і перу, не скручуючи і не віджимаючи. Потім двічі полощу в теплій воді та ще раз — у холодній. Злегка віджимаю, струшую і підвішую так, щоб пір'я не збилося в клубок. Сушити подушки краще в тіні і лише коли пір'я сухе, можна виставити його на сонце, щоб розпушилося. Випрану наволочку з вивороту натираю парафіновою свічкою і прасую прасою. Тепер можна перекласти пір'я... Приємних вам сновидінь!

Радила Варвара КАЛЬНИК.

Дніпропетровськ.

Усміхніться!

Винахідливі

— Чому ви такі неслухняні стали? — запитує бабуся онуків, яких батьки на літо привезли в село.

— Хочемо, щоб ви швидше відправили нас додому...

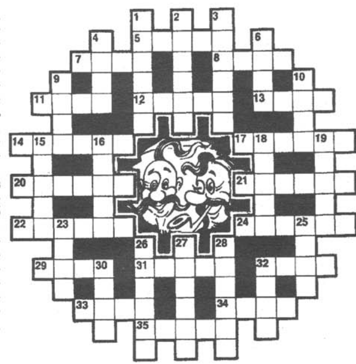
Надіслала Наталя ЩЕРБИНА.

Баландине
Кам'янського району
Черкаської області.

КРОСВОРД

По горизонталі: 5. Вона буває добра і лиха, то високо підносить, то низько косить. 7. Хвостатий транспорт коваля Вакули. 8. Скільки його не хоронять, та без нього й похорони не влаштуєш. 11. На те вона і в ставку, щоб карась не дрімав. 12. Звичайна маска сатани. 13. «Погибоша аки...» 14. Африканський родич нашого лелеки. 17. Один з трьох мушкетерів-весельчаків. 20. Прізвисько, яким запорожці охрестили князя Потьомкіна. 21. Вічна посада Шельменка. 22. Вона досі щиро гавкає на слонів. 24. Його прирекли на такі муки: вода поруч, а він згорає від спраги. 29. Хоч і міні, зате теж коні. 31. Ті, хто всюди намагається щось урвати для себе. 32. Товар по бартеру за шило. 33. Поки він не грякне, мужик не перехреститься. 34. Європейський політик, прізвище якого означає «капуста». 35. Єдиний позитивний герой у казці Пушкіна, та й той Б...

По вертикалі: 1. Вона: «Хочу до Брунею, на Калімантан!», та її не слухає султан. 2. Палець об палець не вдарить без хабара. 3. У неї як залізеш, то не виберешся. 4. Відомий естрадний артист-гуморист. 6. Дурне воно без хліба. 9. Хочете — дикий бик, хочете — людина, яка на своєму ділі проїла зуби. 10. Сліпець, котрий сватався до Дюймовочки. 15. Його Земфіра гостинно в табір привела, а він її зарізав. 16. Чоловік без взуття. 18. Вистава, в якій замість нормально говорити, весь текст співають. 19. Дерево, що «тремтить» з часу відомої події. 23. Сигнал, котрий не потрібен зайцю. 25. Те, чого нема часом ні в словах, ні в діях. 26. Схожа на підкову, а до губ прикладеш — грає. 27. Нічна квітка, або церковна річ для куріння ладаном. 28. Ябедник, донощик. 30. Переважно кабачкова, але буває й осетрова. 32. Давня міра довжини: в Англії — 1,853 км, в Росії — 7,446 км.

Відповіді до кросворда, надрукованого 10 липня

По горизонталі: 4. Бородай. 7. Лерма. 8. Булла. 9. Треба. 11. Діана. 15. Лобода. 18. Портіш. 20. Велемир. 21. Богема. 22. Анклав. 23. Ландтаг. 24. «Ятрань». 26. Антіох. 28. Кодак. 31. Димка. 32. Аргус. 33. Шумер. 34. Пікассо.

По вертикалі: 1. Поклад. 2. Боярка. 3. Каната. 5. Болід. 6. «Івеко». 10. Ворохта. 12. Ілленко. 13. Намітка. 14. Піфагор. 16. Омела. 17. Аваль. 18. Прага. 19. Рекет. 25. Намаз. 27. Ногай. 28. Кашмір. 29. Домбай. 30. Карась.

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

◊ **За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.**
◊ **Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.**
◊ **За точність викладених фактів відповідальність несе автор.**
◊ **Рукописів не повертаємо.**
◊ **Листування з читачами — тільки на сторінках газети.**

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 236894.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311130.
1 2 3 4 5 6 7 8

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com